

Sportvisserijplan Oldambtmeer

Blauwestad Groningen

Foto's voorpagina

Grote foto: Sportvisserij Nederland

Overige foto's: Projectbureau Blauwestad, Sportvisserij Nederland, Hengelsportfederatie
Groningen Drenthe

Sportvisserijplan Oldambtmeer

Blauwestad Groningen

**Uitgevoerd in opdracht van:
Hengelsportfederatie Groningen Drenthe**

projectnummer: AVE2007015

**door:
drs. J.S. Peters & ing. P.A.D.M. Wijmans**

november 2008

Leijenseweg 115
Postbus 162
3720 AD Bilthoven
Telefoonnr.: 030-6058400
Faxnr.: 030-6039874

Statuspagina

Titel	Sportvisserijplan Oldambtmeer
Samenstelling	Sportvisserij Nederland Postbus 162 3720 AD BILTHOVEN
Telefoon	030-605 84 00
Telefax	030-603 98 74
E-mail	info@sportvisserijnederland.nl
Homepage	www.sportvisserijnederland.nl
Opdrachtgever	Hengelsportfederatie Groningen Drenthe
Telefoon	0592-542890
E-mail	Hsfgron-dren@vissen.nl
Homepage	www.vissen.nl
Auteur(s)	drs. J.S. Peters & ing. P.A.D.M. Wijmans
Aantal pagina's	25
Trefwoorden	Oldambtmeer, Blauwestad, sportvisserij, visstandbeheer
Projectnummer	AVE2007015
Datum	november 2008

Bibliografische referentie:

drs. J.S. Peters & ing. P.A.D.M. Wijmans, 2008. Sportvisserijplan Oldambtmeer, Blauwestad Groningen. Sportvisserij Nederland, Bilthoven in opdracht van Hengelsportfederatie Groningen Drenthe

© Sportvisserij Nederland, Bilthoven

Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de copyrighthouder en de opdrachtgever.

Sportvisserij Nederland is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede schade welke voortvloeit uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Sportvisserij Nederland.

Voorwoord

Voor u ligt het Sportvisserijplan voor het Oldambtmeer in de Blauwestad.

Het verheugt mij bijzonder dat de ontwikkeling van dit Sportvisserijplan gelijke tred hield met de ontwikkeling van de Blauwestad zelf. Reeds in de planfase heeft de Hengelsportfederatie Groningen Drenthe desgevraagd advies gegeven over de wijze waarop het beheer van de visstand en het sportvisserijgebruik vorm kan krijgen om de streefbeelden voor het Oldambtmeer te ondersteunen.

Na de verkrijging van de visrechten in januari 2007 van de Provincie Groningen was de eerste actie van de federatie in de Blauwestad de uitvoering van een visserijkundig onderzoek in het Oldambtmeer. Behalve veel landelijke publiciteit voor de Blauwestad, leverde dit onderzoek ook een hoopvol beeld op ten aanzien van de ontwikkeling van de gewenste visstand, behorend bij een helder en plantenrijk watersysteem.

Vervolgens is door Sportvisserij Nederland, waterschap Hunze en Aa's, InvraPlus (namens het projectbureau Blauwestad) en de federatie voortvarend gewerkt aan dit Sportvisserijplan.

Zoals u zult lezen, is het Sportvisserijplan bijzonder concreet en geeft het richting aan zowel het beheer van de visstand als aan de uitvoering van de sportvisserij. Zo zijn de voorwaarden waaronder de sportvisserij in het Oldambtmeer in 2009 van start kan gaan exact geformuleerd.

Het plan had niet op deze wijze tot stand kunnen komen zonder de inbreng van de hengelsportverenigingen en de beide districten die rond de Blauwestad zijn gevestigd. Zij hebben hun wensen ten aanzien van voorzieningen en toegankelijkheid ingebracht tijdens een goed bezochte informatieavond. Gezien de grote betrokkenheid in de regio bij de Blauwestad, gaan wij er van uit dat we in de toekomst ook gebruik kunnen maken van de inzet van vrijwilligers uit de regio voor de vervolgtrajecten die op ons pad komen.

De Blauwestad leeft. We verwachten er veel van. Hoe het gebied zich de komende jaren zal ontwikkelen zien we met vertrouwen tegemoet. Het Sportvisserijplan is geen eindpunt. Zowel de ontwikkeling van de visstand als de sportvisserij in het gebied worden de komende jaren intensief gevolgd en, waar nodig, bijgestuurd.

Alle betrokkenen worden vriendelijk bedankt voor hun inzet!

Namens het bestuur van de Hengelsportfederatie Groningen Drenthe,

Herman C.J. Dirks – voorzitter.

Samenvatting

Dit sportvisserijplan beschrijft de toekomstige beoefening en wensen van de sportvisserij binnen de gestelde kaders, evenals de mogelijke (visstand)beheermaatregelen onder normale en afwijkende omstandigheden voor het Oldambtmeer. De hengelsportfederatie Groningen Drenthe huurt de visrechten van de Provincie. Kaders voor de sportvisserij en visstandbeheer zijn ondermeer de doelstellingen voor het meer (voor waterkwaliteit en visstand), de functies (wonen, recreatie, natuur, waterberging) en de provinciale vergunningbepalingen.

Het Oldambtmeer (ca 800 ha) is onderdeel van het project Blauwestad. Het ontwerp is gericht op de ontwikkeling van helder plantenrijk water met een bijbehorende visstand. Ongeveer een vijfde van de oeverlengte bestaat uit natuurvriendelijke oevers. Het peil beweegt zich vrij tussen -0,35m en -0,65m NAP. De voedselrijke bodem is ondergeploegd. De waterkwaliteit en de waterplanten ontwikkelen zich goed, de moerasvegetatie ontwikkelt zich langzaam. De visstand bestaat momenteel voor ca. tweederde uit eurytope vis en ca. een derde uit plantenminnende vis. In het kader van de functie *waterberging* kan, bij extreem wateroverschot, water uit het Winschoterdiep tijdelijk in het meer geborgen worden (theoretisch 1x/30 jaar, maximale peilstijging tot -0,15mNAP).

Belangrijk voor de verwezenlijking van de doelstelling voor de visstand (n.l. het *ruisvoorn-snoek* en *snoek-blankvoorn ondiep viswatertype*) is een voldoende bedekking met water- en moerasplanten. Mogelijke risicofactoren voor het niet behalen of behouden van de doelstelling zijn een toename van de fosfaatconcentratie en brasem uit het Winschoterdiep (vooral bij grootschalige waterberging). Het huidige peilregime en doorzicht bieden voldoende mogelijkheden voor de benodigde waterplantengroei. Bij een afnemend doorzicht is een lager minimum zomerpeil gewenst (lager dan -0.65mNAP) ter stimulering van voldoende waterplantengroei.

Ter ondersteuning van de ontwikkeling van de visstand wordt een verbod ingesteld voor het meenemen van vis, (terugzetplicht), het uitzetten van vis en wordt het gebruik van lokvoerders ontmoedigd. Daarnaast wordt aanbevolen de aalscholvers te monitoren, hengelvangstregistratie onder sportvissers te promoten en zo snel mogelijk na een incidentele waterberging vanuit het Winschoterdiep visstandonderzoek uit te voeren. Bij problemen bij het halen of handhaven van de doelstellingen kunnen -afhankelijk van de oorzaak en ernst hiervan- verschillende maatregelen worden genomen, waaronder het éénmalig uitzetten van jonge snoek, het uitzetten van ruisvoorn en/of peilverlaging ter bevordering van waterplantengroei.

Actief Biologisch Beheer (ABB) is alleen zinvol na een flinke brasemtoename als gevolg van waterberging dan wel als ondersteunende

maatregel ná een verbetering van de milieuomstandigheden. Maatregelen ter beperking van voedselrijkdom zijn defosfatering van het inlaatwater en/of het graven van een diepe put.

Natuurvriendelijke oevers, particuliere oevers en vaarzoneringen vormen beperkingen voor de sportvisserij. Vanaf het water, dijken en overhoeken van wijken is het Oldambtmeer goed bevisbaar en redelijk bereikbaar (Figuur 4.1). Gezien de doelstelling voor de visstand biedt het meer, naast mogelijkheden voor de recreatievisser, mogelijkheden voor de gespecialiseerde snoek- en vliegvisser. Op termijn kan ook de karpervisser er terecht, met die beperking dat 's nachts niet mag worden gevist. Aan de hand van een enquête en een workshop zijn er een aantal wensen geformuleerd voor sportvisserijfaciliteiten en. De belangrijkste wensen bestaan uit de aanleg van een aantal 'complete' visplaatsen, parkeergelegenheid, een extra trailerhelling, twee wedstrijdparkeersen en een aangepaste visplaats. De gewenste faciliteiten zijn aangegeven op kaart (Figuur 4.5)

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	13
1.1	Aanleiding	13
1.2	Doelstelling en inhoud sportvisserijplan	13
1.3	Leeswijzer	14
2	Plangebied.....	15
2.1	Algemene karakteristieken.....	15
2.2	Eigendom, visstandbeheer en visrechten	17
2.3	Beleid en planologische ontwikkelingen	18
2.4	Vormgeving	21
2.5	Waterhuishouding.....	23
2.6	Waterkwaliteit.....	25
2.7	Vegetatie.....	25
2.8	Visstand	25
3	Doelstellingen en beheer visstand.....	25
3.1	Doelstellingen visstand.....	25
3.2	Randvoorwaarden en risicofactoren.....	25
3.3	Effecten van drie scenario's	25
3.4	Visstandbeheer	25
3.4.1	Algemeen	25
3.4.2	Bij het afwijken van de doelstellingen.....	25
3.4.3	Samenvatting maatregelen beheer	25
4	Sportvisserij	25
4.1	Huidige mogelijkheden/situatie	25
4.2	Streefbeeld sportvisserij.....	25
4.3	Maatregelen.....	25
4.3.1	Visplaatsen	25
4.3.2	Parkeergelegenheid	25
4.3.3	Trailerhelling.....	25
4.3.4	Wedstrijdparkoers	25
4.3.5	Aangepaste visplaats	25
4.3.6	Afvalbakken	25
4.3.7	Hengelvangstregistratie.....	25
4.3.8	Samenvatting gewenste voorzieningen sportvisserij.....	25
	Literatuur.....	25
	Bijlagen	25

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het Oldambtmeer is recent gegraven en maakt deel uit van het project "Blauwestad" in noordoost Groningen. Het project Blauwestad is ontwikkeld om de regio Oldambt een economische impuls te geven. Het Oldambtmeer vormt de kern van het project. In samenhang met dit meer worden huizen gebouwd en vindt natuurontwikkeling plaats. Het Oldambtmeer vervult een belangrijke functie in het woongenot van de toekomstige bewoners van Blauwestad en in de vrijetijdsbesteding in de regio. Het streefbeeld voor het Oldambtmeer, dat is opgesteld binnen de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is, ook vanwege het multifunctionele karakter van het Oldambtmeer, gericht op schoon, helder en plantenrijk water.

De Provincie heeft het volledig visrecht voor het Oldambtmeer verhuurd aan de Hengelsportfederatie Groningen Drenthe onder een aantal voorwaarden. Eén van deze voorwaarden is het opstellen van een visie op het toekomstige visstandbeheer en sportvisserijgebruik.

De Hengelsportfederatie Groningen Drenthe heeft om deze reden Sportvisserij Nederland opdracht gegeven voor het opstellen van een 'Sportvisserijplan Oldambtmeer'. Voor de inhoudelijke afstemming en input van specifieke gebiedskennis is een werkgroep samengesteld met vertegenwoordigers van de Hengelsportfederatie Groningen Drenthe, Waterschap Hunze en Aa's en projectbureau Blauwestad en Sportvisserij Nederland.

1.2 Doelstelling en inhoud sportvisserijplan

De doelstelling van het Sportvisserijplan is om de mogelijkheden, wensen en randvoorwaarden van het sportvisserijgebruiken het visstandbeheer aan te geven binnen de gestelde kaders, te weten het (KRW-)streefbeeld en de maatschappelijke functies van het Oldambtmeer (wonen, recreëren, en de economische groei van de regio). Het Sportvisserijplan gaat in op:

- Hoe sportvisserij kan worden beoefend op een wijze dat deze het streefbeeld voor het Oldambtmeer ondersteunt;
- De relatie tussen visstand(beheer)/sportvisserijgebruik en twee belangrijke beheersaspecten namelijk peilbeheer en waterberging;
- Bestaande sportvisserijmogelijkheden en wensen voor de toekomst.

1.3 Leeswijzer

Het Sportvisserijplan heeft de volgende opbouw:

- Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van het plangebied. Tevens is een beknopte beschrijving van beleid en ruimtelijke ontwikkelingen in dit hoofdstuk opgenomen;
- Hoofdstuk 3 beschrijft de doelstellingen voor de visstand en de randvoorwaarden en risicofactoren voor deze doelstellingen. Hierbij wordt een drietal scenario's met betrekking tot de gevoerde waterhuishouding en mogelijke effecten op de visstand beschouwd. Tevens beschrijft hoofdstuk 3 gewenste regelgeving voor de sportvisserij ter ondersteuning van de doelstellingen en mogelijke beheersmaatregelen wanneer de visstand zich niet ontwikkeld als bedoeld;
- De bestaande en gewenste voorzieningen voor de sportvisserij worden beschreven in hoofdstuk 4.

2 Plangebied

In dit hoofdstuk komen een aantal voor dit rapport relevante onderwerpen van het Oldambtmeer aan de orde. Naast de algemene karakteristieken wordt ingegaan op de eigendoms- en visrechtensituatie, het beleid van provincie en waterschap, de planologische ontwikkelingen, de geomorfologie en de waterhuishouding, en als laatste de ecologische ontwikkelingen van het nog jonge meer.

2.1 Algemene karakteristieken

Het Oldambtmeer is een recent aangelegd meer als onderdeel van het project "Blauwestad" in Noordoost Groningen. Het meer is gelegen in de gemeenten Scheemda, Winschoten en Reiderland en heeft een omvang van ca 800 hectare. In samenhang met het Oldambtmeer worden huizen gebouwd en vindt natuurontwikkeling plaats. Het streefbeeld is mede om die redenen gericht op waterplanten- en snoekrijk water. Bij de inrichting en waterhuishouding van het Oldambtmeer is hiermee rekening gehouden. Het meer is ondiep en grote delen van de oevers hebben een natuurlijke inrichting. Aan de noordzijde bij Midwolda is een zwemstrand en een jachthaven. Het zuidoostelijke deel is in eigendom van het Groninger Landschap en heeft uitgebreide vooroevers. Ter bescherming hiervan geldt ca 200 meter vanaf de zuidwestelijke oever een vaarverbod, aangegeven door middel van drijflijnen. Midden in het meer ligt als een eiland nog een stuk 'oud land' (polder Meerland). Er zijn een aantal nieuwe 'eilanden' aangelegd, waar momenteel woningbouw plaatsvindt: aan de oostkant in een inham ('Het Riet') en aan de zuidzijde ('De Wei' en 'Het Dorp').

Locatie "Het Riet"

Locatie "De Wei"

Topografische ondergrond: © Topografische Dienst, Emmen.

Figuur 2.1 Kaart van het plangebied (bron: projectbureau Blauwestad).

Alle op deze eilanden gelegen huizen liggen direct aan het water en hebben een eigen haventje of aanlegplaats voor boten. De woningen in het toekomstige zuidelijke gedeelte 'het Park' komen niet direct aan het water te liggen.

Het gebied ten zuiden van Beerta (op de kaart is aangegeven als 'Reiderwold' met de woonwijk 'Het Wolde') is momenteel in de ontwikkelingsfase. De grond is eigendom van Agrarisch Natuurbeheer Groningen (ANOG). Omdat nog niet bekend is hoe de inrichting van het gebied eruit komt te zien valt dit gedeelte buiten dit Sportvisserijplan.

2.2 Eigendom, visstandbeheer en visrechten

Eigendom en beheer

Het Oldambtmeer is voor het grootste deel in eigendom van de Provincie Groningen. Het waterschap is in opdracht van de Provincie Groningen verantwoordelijk voor het waterbeheer en het nautisch beheer, en alle bij de waterschapstaak behorende werken in het plangebied. Het waterschap Hunze en Aa's is waterkwaliteits- en waterkwantiteitsbeheerder. De beheerstaken van het waterschap strekken zich uit tot het beheer en onderhoud van het meer, de omringende openbare waterlopen, de waterkeringen, de daarin voorkomende kunstwerken¹, sluizen, de in- en uitlaatwerken, de oevers en de rietzones. Het zuiden en zuidwestelijke deel van het meer met aangrenzende oevers is in eigendom van Stichting het Groninger Landschap. Het grootste deel hiervan is ontoegankelijk vanaf het water en afgezet met drijflijnen. De breed aangelegde natuurvriendelijke oevers zijn in beheer en onderhoud van Stichting het Groninger Landschap.

Visstandbeheer

In het verleden was de visrechthebbende van een water tevens visstandbeheerder. Met het inwerking treden van de Europese Kaderrichtlijn Water in 2006 is de visstand onderdeel is geworden van de beoordeling van de toestand van watersystemen. De waterbeheerder en provincie hebben hierdoor een belangrijke rol binnen het visstandbeheer gekregen. Een doeltreffend visstandbeheer kan echter alleen vorm krijgen in samenwerking met de visrechthebbenden. Om die reden is in de provincie Groningen een platform opgericht dat, zo zich de noodzaak voordoet, jaarlijks overlegt over het visstandbeheer in de wateren die in eigendom zijn van de provincie. In dit platform hebben zitting de hengelsportfederatie, het waterschap en de provincie.

Visrechten

De Provincie heeft het volledig visrecht voor het Oldambtmeer verhuurd aan de hengelsportfederatie Groningen Drenthe. De huurder van het visrecht verplicht zich zorg te dragen voor het uitvoering van de visserij volgens de principes van integraal waterbeheer. Eén en ander houdt in

¹ Met uitzondering van kunstwerken in wegen

dat de visserij en het visstandbeheer afgestemd moet worden op de aan het meer toegekende functie en, in overleg met het waterschap, vastgelegd dient te worden in een plan. Het beleid van de Provincie sluit aan bij het beleid van de toekomstige verhuurder van de visrechten. Het waterschap Hunze en Aa's verhuurt momenteel de visrechten van al haar wateren aan de federatie, onder voorwaarde dat er in overleg met hen visstandbeheerplannen wordt opgesteld.

Daarnaast zijn er voor het Oldambtmeer door de Provincie een aantal specifieke bepalingen vastgesteld, waaronder geen beroepvisserij, geen nachtvisser (tussen 2 uur na zonsondergang tot 1 uur voor zonsopkomst) en geen wedstrijden waarbij de vis wordt gedood en/of meegenomen ter bepaling van de uitslag.

Momenteel overlegt de federatie met de Stichting *Het Groninger Landschap*, met als doel een vergelijkbare overeenkomst voor de huur van visrechten van hun eigendom buiten de aangebrachte drijflijnen.

Organisatie sportvisserij in de regio

Het gebied van de Hengelsportfederatie Groningen Drenthe is onderverdeeld in een aantal districten (overlegorgaan van circa 20 hengelsportverenigingen -HSV's). De regio Oldambtmeer valt binnen het district De Grensstreek en het district Schildmeer e/o. De meest direct bij het Oldambtmeer betrokken HSV's zijn de verenigingen uit de omliggende gemeentes (voor een overzicht zie Bijlage I). De HSV's in Winschoten werken samen in de Hengelcentrale Winschoten.

2.3 Beleid en planologische ontwikkelingen

In het uitwerkingsplan en de partiële herziening van het bestemmingsplan Blauwestad 2000 zijn te toekomstige functies vastgelegd voor het Blauwestad en omgeving. Relevant voor het Oldambtmeer en de sportvisserij zijn de functies 'Merengebied', 'Recreatiegebied' en 'Natuurgebied'. Daarnaast heeft de provincie functies opgelegd aan het Oldambtmeer, namelijk de functie *waterberging* en de functie *ecologische verbindingszone* als, onderdeel van de Provinciale ecologische hoofdstructuur. Deze laatste functie heeft alleen betrekking op zuid/zuidwestoevers van het meer, welke in bezit zijn van Het Groninger Landschap.

Voor deze Sportvisserijnota is van belang de concrete invulling die het waterschap geeft aan de genoemde doelstellingen voor het Oldambtmeer. Het waterschap maakt hierbij onderscheid in doelstellingen voor (aquatische) "natuur" en "recreatie en waterbeleving".

Beleid Waterschap Hunze en Aa's:

Natuur: Streefbeeld voor het aquatisch systeem

Het beheerplan Blauwestad beschrijft het streefbeeld voor het Oldambtmeer in termen van twee viswatertypen:

open water:	<i>Snoek-blankvoornviswatertype</i>
ondiepere oeverdelen:	<i>Ruisvoorn-Snoekviswatertype</i>

Een uitgebreide beschrijving deze viswatertypen is opgenomen in Bijlage II (zie ook Figuur 3.1). De KRW-maatlat voor vissen is nog niet definitief uitgewerkt¹, omdat het Oldambtmeer een bijzonder geval vormt binnen de KRW-systematiek. Vooralsnog wordt uitgegaan van een GEP² op ca 0,6 van het MEP van alle soortengroepen, dus ook vissen.

De genoemde viswatertypen zijn richtinggevend voor de waterkwaliteit. De beschreven viswatertypen corresponderen met matig voedselarm water met een vrij hoog doorzicht. Het streefbeeld voor de waterkwaliteit is weergegeven in Tabel 2.1.

Tabel 2.1 Streefbeeld waterkwaliteit (bron: Waterschap Hunze en Aa's 2007a)

Stof	eenheid	Doelstelling
Totaal-P	mg/l (zomergemiddelde)	0.05 – 0.10
Totaal-N	mg/l (zomergemiddelde)	2,5 – 4,0
Chlorofyl-a	µg/l (zomergemiddelde)	<20
Zuurstof	mg/l (10-percentielwaarde)	6 – 9
Doorzicht	cm (zomergemiddelde)	60-80
Chloride	mg/l (10-percentielwaarde)	<200

Recreatie en waterbeleving

In beginsel is er in het gehele plangebied ruimte voor recreatief medegebruik en waar mogelijk voor toeristische initiatieven. Er wordt gestreefd naar een netwerk van wandel-, fiets en ruiterspaden. In het noordwesten ligt een strand. Op enkele plaatsen zijn (aanleg-)steigers gebouwd, deels privé, deels openbaar. Aan de noordzijde ligt een jachthaven. In het nog te ontwikkelen wijk 'het Dorp' komt een klein haventje. Er wordt een doorgaande vaarroute beoogd van het Winschoterdiep via de Blauwe stad naar het Nieuwe Kanaal. Delen van het Oldambtmeer hebben tevens een zwemwaterfunctie en daarom dient de waterkwaliteit hiervoor geschikt te zijn. Om deze reden lozen riooloverstorten niet direct op het meer. Indien er in de toekomst toch problemen ontstaan door indirecte lozing via gemaal Oostwold worden maatregelen genomen om dit tegen te gaan (Waterschap Hunze en Aa's 2007b). Door de beoogde waterkwaliteit is blauwalgenbloei onwaarschijnlijk.

Sportvisserij

De visrechten van wateren van waterschap Hunze en Aa's worden verhuurd aan de Hengelsportfederatie Groningen Drenthe onder de voorwaarde dat het visstandbeheer wordt afgestemd op de functies van het water en dat daarbij een integrale afweging plaatsvindt. De hengelsportfederatie dient daartoe een visstandbeheersplan op te stellen.

¹ Het Oldambtmeer vormt, vanwege zijn ontstaanswijze en karakter, een apart geval binnen de KRW-systematiek. Vooralsnog wordt uitgegaan van een GEP op ca 0,60 van het MEP van alle soortengroepen, dus ook vissen (watertype M14) . Dit is een voorlopige en rekenkundige uitwerking.

² GEP en MEP: Goed Ecologisch Potentieel, resp. Maximaal Ecologisch Potentieel

Recreatie en sportvisserij mogen geen schade brengen aan waterschapswerken, watergangen en rietkragen en dienen de watergangen inclusief de oever schoon achter te laten (Waterschap Hunze en Aa's 2007b).

Waterberging

Een belangrijke functie van de Blauwe Stad voor het waterschap is de functie van waterberging. Deze gebeurtenis komt theoretisch één keer in de 30 jaar voor. Om het nieuwe meer eerst ecologisch in evenwicht te laten komen is het de bedoeling om de eerste tien jaar van deze functie geen gebruik te maken. Hierover bestaat echter geen zekerheid: wanneer de inlaat vanuit het Winschoterdiep is gerealiseerd (planning 2008), is het mogelijk dat in 'noodsituaties' (d.w.z. bij extreem wateroverschot) toch gebruik wordt gemaakt van deze bergingsfunctie.

Vismigratie

De beleidsvisie op vismigratie van het waterschap en de hengelsportfederatie heeft twee sporen ("Van Wad tot Aa"; Riemersma & Kroes 2006);

Algemeen spoor:

- ➔ Stand-still beginsel: geen verdere achteruitgang/versnippering van migratieroutes voor vis en;
- ➔ Benutting van kansen voor herstel van migratieroutes

Gebiedsgericht spoor Oldambtmeer en omgeving:

Een aantal wateren en gebieden zijn aangewezen als prioritaire wateren voor vismigratie. Belangrijk voor het Oldambtmeer is een verbinding met het noordwestelijk gelegen Nieuwe Kanaal. Het Nieuwe kanaal loopt naar het noorden, en takt ten noorden van het Hondshalstermeer aan bij het Termunter Zijldiep. Tussen het Termunter Zijldiep en de Waddenzee is een vissluis aanwezig in de zeedijk bij gemaal Rozema.

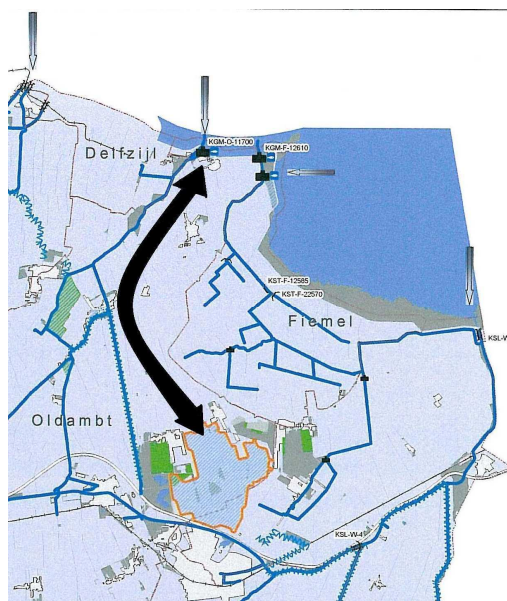
Tabel 2.1 Prioritaire wateren met doelsoorten, prioriteit en maatregelen (Riemersma & Kroes, 2006)

Watersysteem	Doelsoorten*	Knelpunt	Prioriteit	Maatregel
Nieuwe kanaal	A3 & C2	geen	n.v.t.	n.v.t.
Termunter Zijldiep	A3	Zeegemaal Rozema	gerealiseerd	Vissluis in de zeedijk
Oldambtmeer	A3 & C2	schutsluis	Hoog ('04-'07)	Via rinketten schutsluis en/of aanpassen regulier schutten

* A3: migratie tussen wad en polderboezem; *aal*, *driedoornige stekelbaars*

C2: soorten die relatief hoge eisen stellen aan paai- en opgroei gebied; *snoek*

Tabel 2.1 geeft de doelsoorten en maatregelen voor de wateren weer. Gezien de aard en ligging van het Oldambtmeer zijn de aal, de driedoornige stekelbaars en de snoek als doelsoorten gekozen. De eerste twee hebben belang bij een vrije route tussen de polderwateren en de zee.

Beoogde route vismigratie Oldambtmeer-Waddenzee

2.4 Vormgeving

In het jaar 2003 zijn de werkzaamheden voor het graven van het Oldambtmeer aanbesteed en is gestart met het grondwerk. In 2005 is het zuidelijke deel gevuld, in 2006 ook het noordelijke deel. Medio 2007 was het meer 'gereed', in die zin dat er geen grootschalige aanlegactiviteiten meer plaatsvonden. Vanaf dat moment kon het Oldambtmeer zich gaan ontwikkelen in ecologische zin. Het totale wateroppervlak bedraagt ca 800 ha. Bij het ontwerp en de inrichting is rekening gehouden met een aantal randvoorwaarden voor de ontwikkeling waterplanten- en snoekrijk aquatische ecosysteem:

Waterbodem

De waterbodem is in belangrijke mate bepalend voor de waterkwaliteit. Door diepploegen, waarbij dieper gelegen zand omhoog is gebracht en de oorspronkelijke nutriëntrijke bovenlaag is ondergeploegd bestaat de waterbodem nu grotendeels uit zand of zand gemengd met klei of veen. Op enkele plaatsen bestaat de bodem nog uit oorspronkelijk veen of klei.

Diepte

Voor de ontwikkeling van moeras- en waterplanten is voldoende ondiep water nodig. In Tabel 2.2 staan de ontwerpdieptes van het meer. De gerealiseerde waterdiepte verschilt weinig van het ontwerp. Ongeveer 50 % van het meer heeft een diepte van ca 1,35m (bij een waterpeil van - 0,65m NAP). In de noordelijke helft zijn ook diepere delen: tot 2 meter nabij het zwemstrand of nog dieper over kleine oppervlaktes. In het zuiden onder "het Park" ligt een wat diepere geul (1,60m), omringd door

uitgestrekte ondieptes met moerasoevers (bron: projectbureau Blauwestad, waterdieptekaart 2005).

Tabel 2.2 Waterdiepten ontwerpfase Oldambtmeer (bron: Waterschap Hunze en Aa's 2003)

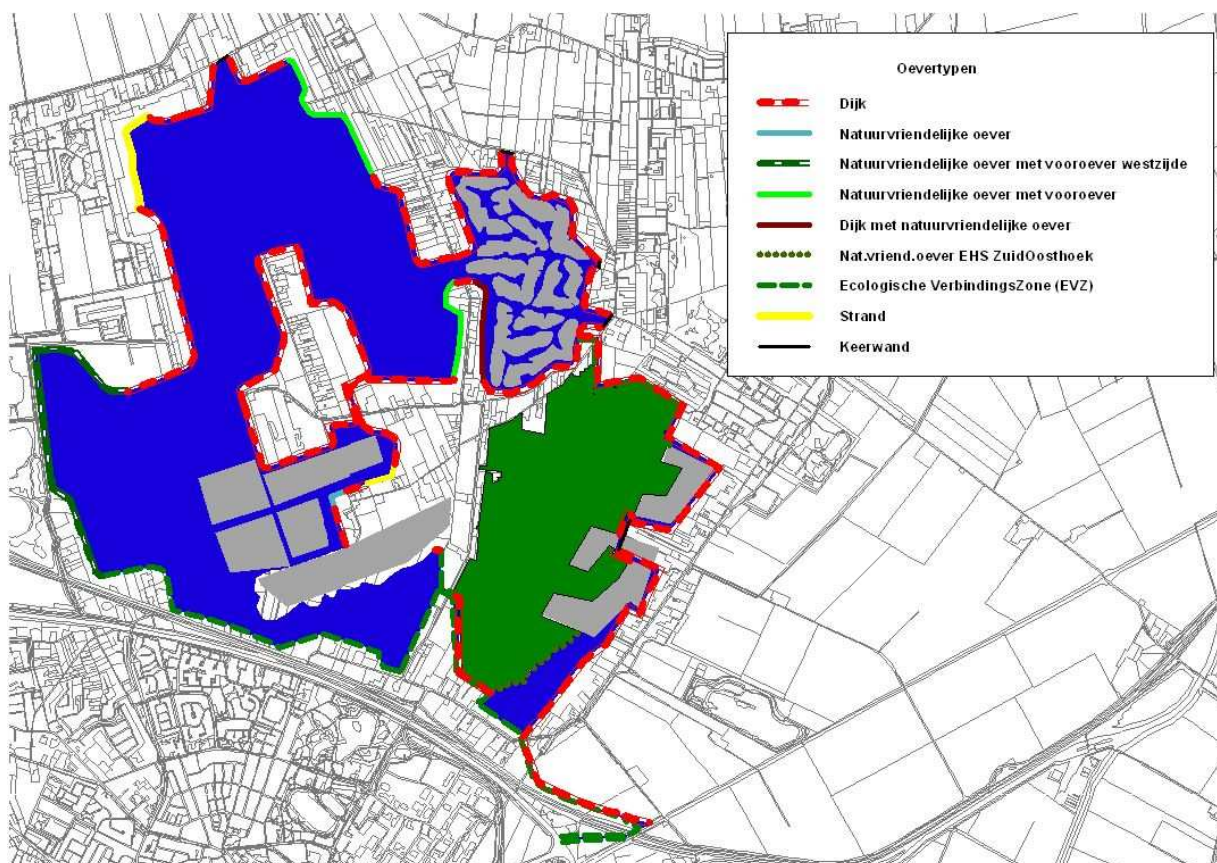
waterdiepte	Oppervlak (ha)	% oppervlak
0-1 m	63	9
1-1,3m	50	7
1,3-1,5 m	301	43
1,5-2 m	172	25
2-3 m	104	15
3- ~5 m	3	<1
Totaal	693	100

Oeverprofielen

Bij de aanleg van het Oldambtmeer is over een aanzienlijke lengte een natuurvriendelijke oeverinrichting gerealiseerd (Tabel 2.3 en Figuur 2.2). De vooroevers langs de gehele zuid- en zuidwestkant zijn aangelegd met behulp van tijdelijke dammetjes van potklei op een afstand variërend van ca 30-100 meter vanuit de oever. Achter deze vooroevers is het water 0 tot ca 0,5 of 1 meter diep. Plaatselijk zijn de dammetjes onderbroken voor doorstroming van de ondieptes.

Tabel 2.3 Globale verdeling oevertypen Oldambtmeer (bron: Waterschap Hunze en Aa's 2007b)

Oevertype	Lengte (%)	Oppervlak vooroever (ha)
Dijk (stortsteen met talud 1;3 of 1;4)	27	-
Natuurvriendelijke oever (vooroever, diep 50 cm bij -0,65 m NAP?)	0	-
Natuurvriendelijke oever met vooroever westzijde (vooroever 50 m br., diep 50cm bij -0,65 m NAP)	3	7,1
Natuurvriendelijke oever met vooroever (50 cm diep)	2	14,2
Dijk met rietzone (vooroever ca 7 meter breed)	1	-
Natuurvriendelijke oever EHS zuidoosthoek (ontwerp nog niet bekend)	1	-
Ecologische verbindingszone (flauw oplopende oever 1:40)	11	20,4
(Zwem) strand	1	-
Keerwand (langs wegen)	1	-
woongebied (Dorp & de Wei harde oever, Het Riet & Het Park; vlechtmat met riet)	53	-
Totaal	100	41,7

Figuur 2.2 Oevertypen Oldambtmeer (Waterschap Hunze en Aa's, 2007b)

2.5 Waterhuishouding

Aan- en afvoer van water.

Het meer is gevuld vanuit het oostelijk gelegen peilgebied Hongerige Wolf, via een inlaatwerk bij de Oostwolderweg. Het water werd bij de inlaat gedefosfateerd. Vanuit het Winschoterdiep wordt in 2008, ten behoeve van de bergingsfunctie en de recreatie, een vaarverbinding met sluis aangelegd. Deze sluis komt juist ten noorden van de rijksweg A7 te liggen in de zuidoosthoek van Blauwestad, aan het einde van het Blauwediep (Figuur 2.2).

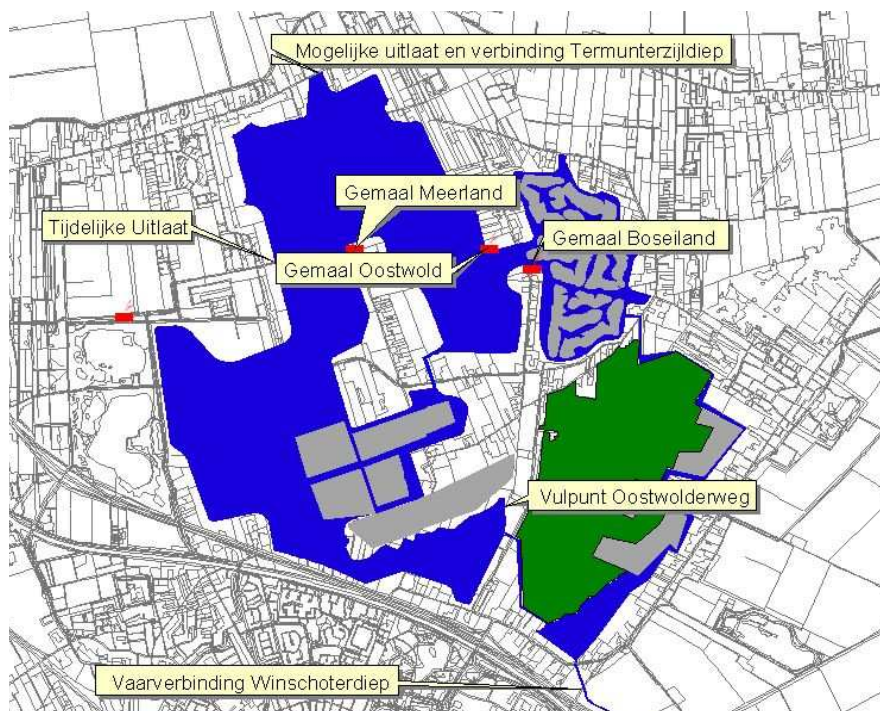
Het meer heeft momenteel een tijdelijke uitlaat naar de Oldambtboezem ter hoogte van de aardgaslocatie aan de westzijde van het meer (bij Niesoord). Inmiddels is bekend dat de toekomstige permanente uitlaat aan de zuidoostkant komt (peilgebied Hongerige Wolf) en niet wordt gecombineerd met een vaarverbinding naar het Termunter Zijldiep (Figuur 2.3).

Het Oldambtmeer is een relatief geïsoleerd systeem. Dit is een bewuste keuze, omdat gestreefd wordt naar water van gebiedseigen kwaliteit. Het ontvangt bij te ver dalende waterstanden water uit het peilgebied Hongerige Wolf. Na de vulfase zijn de aanvoerbronnen:

- regenwateroverschot,
- de gemalen Meerland en Boseiland (inliggende polders),

- gemaal Oostwold, (polder noordzijde: defosfatering in verband met riooloverstorten),
- Het –tijdelijke- vulpunt bij de Oostwolderweg (defosfatering),
- Mogelijk in de toekomst aanvoer vanuit het de polder Hongerige Wolf via het Beersterdiep.

Zowel wegzijging als kwel treden in beperkte mate op. De post wegzijging is groter dan die van kwel, omdat het meer hoger ligt dan zijn omgeving.

Figuur 2.3 Waterhuishouding Oldambtmeer

Peilbeheer

Het waterpeil heeft de mogelijkheid om 'vrij' te variëren met een marge van ca 40 cm. Het maximale peil is vastgesteld op – 0,35 m NAP. Dit betekent dat in de winter het peil regelmatig tot -0,35 m NAP zal stijgen, en dat in de zomer het peil langzaam uitzakt. De diepte waartoe dit peil mag uitzakken is nog niet definitief vastgesteld. Hier spelen meerdere belangen mee: vanuit het belang van de vaarrecreatie heeft -0,65m NAP voorkeur. Vanuit de ecologie heeft -0,85m NAP de voorkeur. Lager dan - 0,85 m NAP mag het peil niet dalen. Vooral nog wordt als minimumpeil -0,65m NAP aangehouden. In deze rapportage worden beide opties (-0,65 en -0.85) beschouwd in relatie tot de visstand.

Tabel 2.4 Peilbeheer Oldambtmeer

Periode	Peil(verloop)
Winterpeil (oktober –maart)	NAP 0,65 - 0,35m
Zomerpeil (april-september)	het peil mag in de zomerperiode langzaam uitzakken. Voorlopig minimum peil: NAP -0,65m
Calamiteitsituatie: waterberging (1/25-30 jaar)	Peilstijging tot maximaal -0,15m NAP in 48 uur. Maximaal 1 week maximaal peil, binnen 14 dagen weer zakken

Waterberging

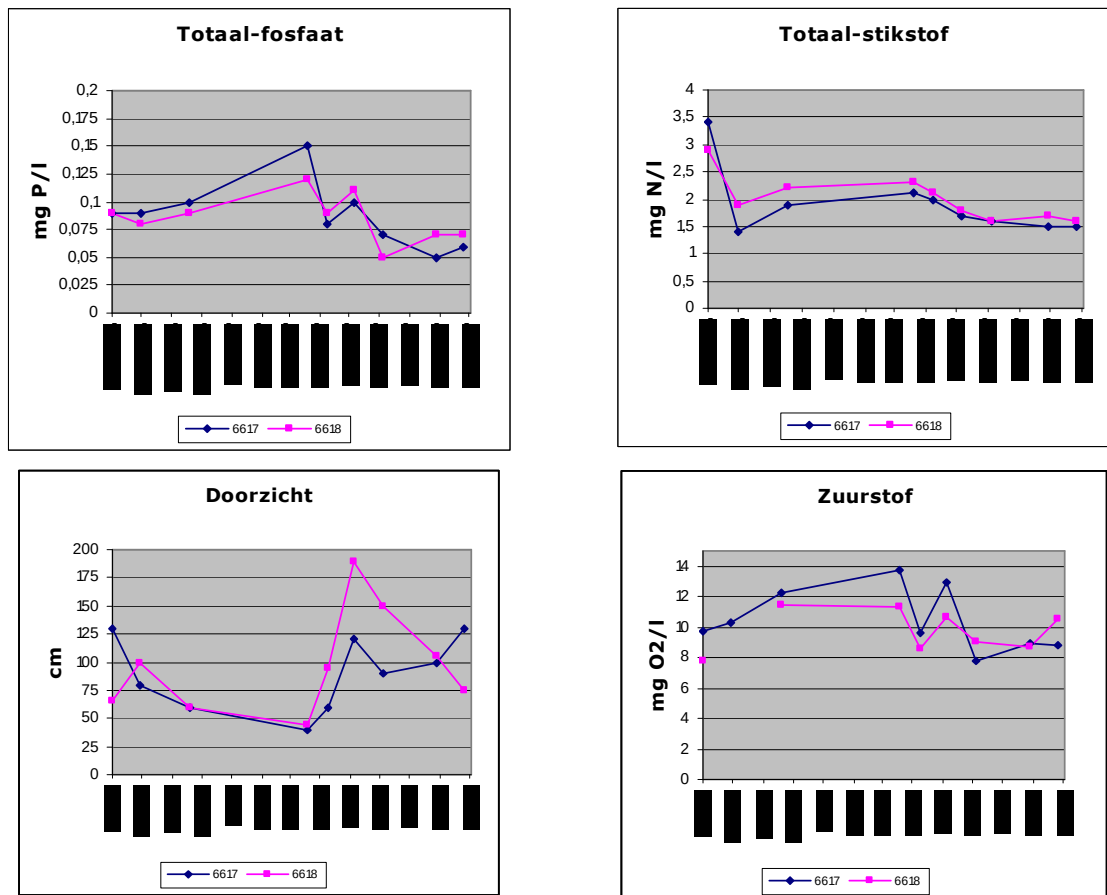
Het Oldambtmeer is aangewezen als waterbergingsgebied door de Provincie (Provincie Groningen 2005). Het meer is ontworpen op berging van ca. 4 miljoen m³ boezemwater vanuit het Winschoterdiep, welke theoretisch ééns per 25 à 30 jaar nodig is. Een dergelijke waterberging betekent een 0,5 m peilstijging tot -0,15m NAP. Het heeft de voorkeur om pas vanaf 2016 gebruik te maken van deze bergingfunctie, om het meer de kans te geven een ecologisch evenwicht te bereiken. In 2008 wordt een sluis gemaakt tussen het Oldambtmeer en het Winschoterdiep, via welke het bergingswater onder vrij verval wordt aangevoerd (het Winschoterdiep heeft een hoger peil dan het Oldambtmeer). Na de berging wordt het water aan de zuidoostzijde (vlakbij het inlaatpunt) weer afgelaten naar het peilgebied Hongerige Wolf. Hierdoor vindt zo min mogelijk menging plaats van voedselrijk boezemwater met voedselarm water van het meer.

2.6 Waterkwaliteit

Resultaten van de waterkwaliteitsmetingen zijn weergegeven in Figuur 2.4 en Tabel 2.5. De waterkwaliteit ontwikkelt zich goed. In de zomer van 2007 voldeden de nutriëntenconcentraties aan het streefbeeld, het doorzicht was hoog (hoger dan de gebiedsgerichte norm) en de zuurstofconcentraties waren meer dan voldoende.

Ook andere parameters voldoen ruimschoots aan de gebiedsgerichte normen, maar ook aan de normen voor water voor Karperachtigen. Het Oldambtmeer is sterk in ontwikkeling en bevindt zich nog in een pioniertoestand. Opvallend zijn de grote fluctuaties in doorzicht en fosfaat, wat normaal is voor een 'jong' meer in ontwikkeling. De verwachting is dat het doorzicht in de loop der tijd afneemt tot 60-80cm. Het verloop van totaal-stikstof is regelmatig.

Tijdens het vullen met water uit het peilgebied Hongerige Wolf werd het water, voordat dit het Oldambtmeer instroomde gedefosfateerd. Ten behoeve van toekomstige wateraanvoer voor peilhandhaving in de zomer blijft de defosfaterings-installatie voorlopig gehandhaafd. Het doel is echter om de waterinlaat zoveel mogelijk te beperken. Ook bij gemaal Oostwold wordt het uitgemalen water gedefosfateerd, zolang de riooloverstorten in dit peilgebied nog niet gesaneerd zijn.

Figuur 2.4 Concentraties van fosfaat, stikstof en zuurstof en het doorzicht vanaf het najaar 2006. 6617: zuidzijde midden, 6618: noordzijde midden

Tabel 2.5 Waterkwaliteit Oldambtmeer, Gebiedsgerichte norm en normen Water voor Karperachtigen (Waterschap Hunze en Aa's 2007).

Stof	2007		Gebiedsgerichte norm	Water voor Karperachtigen
	mp 6617	mp 6618		
Totaal-P* (mg P/l)	0,072	0.08	0,05-0,10	0,2
Totaal-N* (mg N/l)	1,7	1,8	2,2-4,0	--
Nitriet (mg N/l)	<0,01	<0,01	--	0,3
Chlorofyl* (µg/l)	13	13	< 20	--
Doorzicht cm	100 *	136	60-80	--
pH	7,9-8,4	7,8-8,1	--	6,5-9,0
Zuurstof (mg/l)	10,3	9,9	6,0-9,0	min. 6,0
Zuurstof %	104	100	--	--
BZV (mg/l)	3	1,8	--	10
Ammonium (mg N/l)	<0,1	<0,1	< 0,5	>10°C: 0,8 <10°C: 4,0
Ammoniak (mg N/l)	<0,01	<0,01	--	0,02
Zwevend stof (mg/l)	12,8	10	--	gem. 50

*: zomergemiddelde

2.7 Vegetatie

De watervegetatie ontwikkelt zich volgens verwachting en heeft al een redelijke bedekking. In 2007 zijn twintig soorten waterplanten aangetroffen. Het overgrote deel van de biomassa bestond uit smalle waterpest, gedoornd hoornblad, tener en drijvend fonteinkruid en veenwortel, allen kenmerkend voor matig voedselrijk water. De bedekking van het open water in 2007 was 30-35%. De variatie in de bedekkingsgraad was groot, variërend van volledig dichtgegroeid tot plantenvrij open water op plaatsen met veel windwerking. In de zuidoosthoek hadden zich grote velden met kranswier ontwikkeld, als resultaat van uitzettingen van volwassen planten uit een nabijgelegen polder. Ook op vijf andere locaties zijn kranswieren aangetroffen.

De oeverzones zijn zoals verwacht minder ontwikkeld. Van de 12 onderzochte trajecten waren er twee met een bedekking van > 10%. Moerasvegetaties hebben tijd nodig om uit te groeien tot volwaardige riet- en/of moerasgordels langs de oevers.

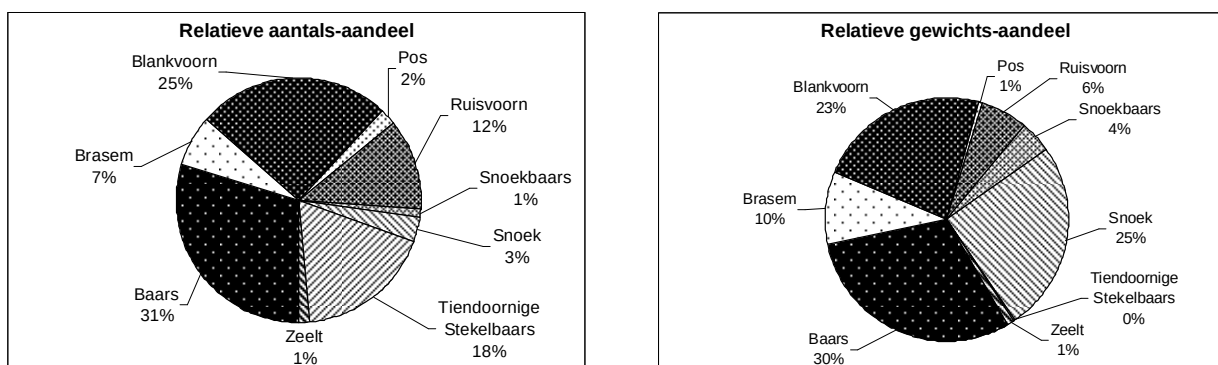
2.8 Visstand

Het grootste deel van de in het Oldambtmeer aanwezige vis is hierin terecht gekomen tijdens de vulfase. Bij het vullen van kweekvijvers voor kranswieren is gebruik gemaakt van water uit de ter plaatse aanwezige poldersloten en het Winschoterdiep. Ook hieruit is dus vis in het Oldambtmeer terecht gekomen.

In het voorjaar van 2007 is een beperkt visstandonderzoek uitgevoerd met behulp van een zegen en een elektro-visapparaat (zie Figuur 2.5 en Tabel 2.6). Er zijn negen soorten gevangen. Vier van de negen soorten zijn *limnofiel*, d.w.z. soorten met een voorkeur voor plantenrijk, helder en stilstaand water namelijk ruisvoorn, tiendoornige stekelbaars, snoek en zeelt. De overige vijf (baars, brasem, blankvoorn, pos en snoekbaars) behoren tot de *eurytope* vissoorten (soorten zonder een voorkeur voor planten of stroming). Qua gewicht was de verdeling 30% limnofiel en 70% eurytoop.

De visstand werd gekenmerkt door jonge jaarklassen. Van de baars, brasem, blankvoorn, ruisvoorn, snoekbaars en snoek zijn drie jaarklassen aangetroffen. De conditie van de vis was over het algemeen voldoende tot goed.

De belangrijkste roofvissen in het Oldambtmeer zijn de snoek en de baars. Het aandeel baars in de biomassa is circa 30%, het aandeel snoek is circa 25%. Snoekbaars komt in lage aantallen voor. Hoewel plantenminnende vis in de minderheid was, vormt het aanwezige bestand, en in het bijzonder de flinke snoekstand, een goed uitgangspunt voor de verdere ontwikkeling van een visstand van plantenrijk water.

Figuur 2.5 Samenstelling van de visstand in het Oldambtmeer voorjaar 2007

Het onderzoek had als doel een indruk te krijgen van de visstand en was beperkt van omvang (quick scan). Omdat het beviste oppervlak te klein was conform de KRW/STOWA richtlijnen zijn er geen biomassa's per hectare berekend.

De visstand wordt bij toetsing aan de voorlopige KRW-maatlat (zie § 2.3) als 'matig' beoordeeld. Gezien het bovenstaande is deze toetsing slechts een indicatie. De beoordeling 'matig' hangt vooral samen met het momenteel nog lage aantal soorten in het meer (meded. Waterschap Hunze en Aa's).

In Tabel 2.6 staan de ontwikkelingsmogelijkheden van het *snoek-blankvoorn ondiep viswatertype* en het *snoek-ruisvoorn ondiep viswatertype* aangegeven, versus de huidige aangetroffen soorten. In de viswatertypen van het streefbeeld kan een veel grotere soortenrijkdom optreden dan nu het geval is. Het valt te verwachten, dat door de gevarieerde inrichting van het meer, het maken van een vaarverbinding en door de natuurgebieden in de omgeving dat de soortenrijkdom de komende jaren geleidelijk zal toenemen.

Tabel 2.6 Ontwikkelingsmogelijkheden voor vissoorten binnen de viswatertypen uit het streefbeeld en de in 2007 aangetroffen vissoorten (bronnen: de Laak 2007a, Zoetemeyer & Lucas 2007)

Vissoort	snoek/blankvoorn ondiep viswatertype	ruisvoorn/snoek ondiep viswatertype	aantal ex. aangetroffen vissoorten (2007)
Kwabaal			-
Rivierdonderpad			-
Tiendornige stekelbaars			114
Driedornige stekelbaars			-
Bittervoorn			-
Kleine modderkruiper			-
Zeelt			8
Grote modderkruiper			-
Kroeskarper			-
Ruisvoorn			75
Karper			-
Snoek			21
Riviergrondel			-
Vetje			-
Aal			-
Kolblei			-
Baars			186
Blankvoorn			159
Meerval			-
Pos			14
Brasem			42
Snoekbaars			6

Legenda:

optimaal	voldoende	beperkt	nauwelijks of geen
----------	-----------	---------	--------------------

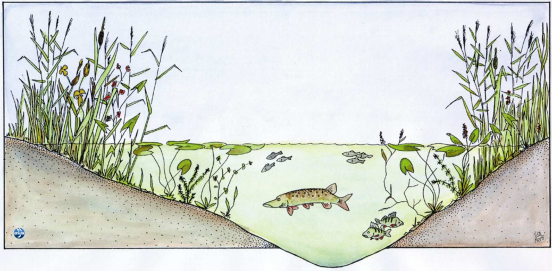
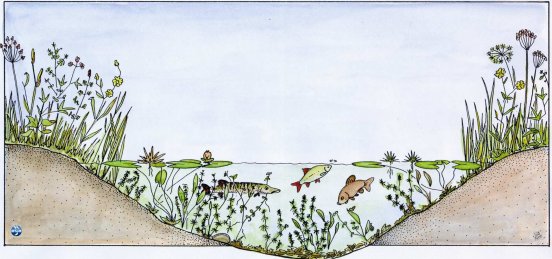
3 Doelstellingen en beheer visstand

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op doelstellingen voor de visstand, de kansen en risicofactoren voor de ontwikkeling van een dergelijke visstand en hoe vanuit de sportvisserij deze doelstellingen ondersteund kunnen worden. Er wordt, aan de hand van een analyse van een drietal scenario's, ingegaan op de effecten van verschillend peilbeheer en de effecten van waterberging. Als laatste worden enkele maatregelen genoemd welke kunnen worden genomen wanneer het doelstellingen voor de visstand niet worden behaald of gehandhaafd.

3.1 Doelstellingen visstand

Doelstellingen voor het Oldambtmeer zijn het *Snoek-Blankvoorn ondiep viswatertype* in het open water, met in ondieper water (ecologische zones en het water rond woonwijk "Het Riet") het *Ruisvoorn-Snoek ondiep viswatertype* (Waterschap Hunze en Aa's, 2007). Belangrijke voorwaarde voor deze viswatertypen zijn helder water en de ruime aanwezigheid van water- en moerasplanten: in dit viswatertype komen verschillende vissoorten voor die in één of meer levensfasen water- en/of oeverplanten nodig hebben. Voor een goed begrip van de visstand, de rol van de begroeiing, en het functioneren van het ecosysteem in deze viswatertypen, wordt verwezen naar de uitgebreide beschrijving in Bijlage II.

Figuur 3.1 Streefbeeld voor het aquatisch ecosysteem (Waterschap Hunze en Aa's, 2007)

	ondiep viswatertype	waar
	Snoek-blankvoorn	open water
	Ruisvoorn-Snoek	ondiepte oeverzones, waaronder ecologische zones (vooroevers, met drijflijnen afgeschermd deel aan de zuidwestzijde en deelgebied 'het Riet')

3.2 Randvoorwaarden en risicofactoren

De huidige visstand bestaat nog voor een groot deel uit eurytope vissoorten, en komt nog niet overeen met de doelstellingen voor de visstand. Binnen de KRW-beoordeling is de visstand als 'matig' beoordeeld. De inrichting en (huidige) waterkwaliteit van het meer zijn zodanig dat een visstand als verwoord in de doelstellingen in de toekomst mogelijk moet zijn. De aanwezige flinke snoekstand vormt een goed uitgangspunt voor de verdere ontwikkeling van een visstand van plantenrijk water. Vanuit de visstand bekeken zijn de volgende randvoorwaarden van belang:

Waterplanten

Het op gang komen van groei van ondergedoken waterplanten is van essentieel belang voor een realisatie van de streefbeelden. De groei van ondergedoken waterplanten is momenteel des te meer belangrijk, omdat een goede ontwikkeling van oever/moerasvegetaties in de vooroevers enige jaren zal vergen (zie het punt hierna). Jonge vis kan zich daar voorlopig slecht verschuilen. Velden met drijfbladplanten (met uitzondering van de watergentiaan), ontstaan pas later op een meer gerijpte waterbodem (ophoping van slib).

Er zijn nu zowel kleinere als grote snoeken in het meer aanwezig. Bij een goede ontwikkeling van waterplanten zal dit aantal zich snel vermeerderen. Jonge snoek kan zich verweren tegen kannibalisme door zich te verschuilen tussen de waterplanten. Ook de aanwezige ruisvoornpopulatie en andere plantenminnende soorten zullen hiervan profiteren.

Moerasvegetatie

Goed ontwikkelde oevertvegetaties (vitale gordels van waterriet, biez en lisdodde e.d.) waar voldoende water in staat (minimaal 30 cm) zijn van groot belang als voedselbron, paaigebied en als opgroeigebied en schuilplaats voor jonge vis. Er is riet aangeplant, maar de bedekking is nog laag. Het zal nog enige jaren duren voordat gesproken kan worden van rietkragen en moerasoevers met een volwaardige functie voor vis.

Gezien het ontwerp en de uitgangssituatie van het Oldambtmeer hebben bovengenoemde randvoorwaarden een grote kans van slagen. Er zijn echter nog meer factoren die van invloed zijn op de ontwikkelingen in het meer en de visstand;

Aalscholvers

Er zijn momenteel aalscholvers actief op het meer. Aalscholvers kunnen door hun voedselpatroon een groot effect hebben op de visstand. Aalscholvers zijn opportunisten en richten zich op de makkelijk te bejagen, en meest aanwezige prooien. Dit is vaak de kleinere brasem, omdat deze zich veelal op houdt in het open water, ook in de winter. De brasemstand neemt dus af door aalscholver predatie, hetgeen gunstig is voor een verschuiving in de visstand naar het streefbeeld. Maar als makkelijker beschikbare brasem minder wordt, richt de aalscholver zich ook op andere vissoorten, zoals ruis- en blankvoorn, maar ook baars,

snoek en zeelt. Een probleem hierbij is dat er nu nog geen beschutting biedende structuren aanwezig zijn, onder andere door de langzame ontwikkeling van de oevervegetaties. Aalscholvers zijn er het gehele jaar door, maar in de winter is er vaak een piek in de aantallen (overwinteraars). En op dat moment is juist de beschutting van ondergedoken waterplanten niet voorhanden.

Aalscholvers op een vooroeververdediging van het Oldambtmeer.

De fosfaatconcentratie

Bij een toename van de fosfaatconcentratie kan algenbloei optreden. Hierdoor neemt het doorzicht en de waterplantengroei af, en daardoor de overleving van jonge snoek. Hierdoor verbeteren de omstandigheden voor eurytope vis, met als mogelijk gevolg een verschuiving in de visstand naar een ander viswatertype (bijvoorbeeld *blankvoorn-brasem ondiep viswatertype* (zie Bijlage II).

De fosfaatconcentratie kan op diverse manieren toenemen in de toekomst, bijvoorbeeld door afgifte uit de bodem, een langzame stijging door waterinlaat via schutsluizen of door waterberging vanuit het Winschoterdiep. Door het ontwerp van het meer is onder normale omstandigheden de kans op een toename van de fosfaatconcentratie klein. Bij waterberging vanuit het Winschoterdiep ligt de zaak anders: er komen dan grote hoeveelheden fosfaatrijk water in het meer (ca ¼ van de aanwezige hoeveelheid water komt er bij). Momenteel wordt er door het waterschap studie verricht naar de risico's en mogelijkheden ter beperking hiervan: door bijvoorbeeld het water via de inlaat of dicht bij de

inlaat weer weg te laten stromen wordt de menging van fosfaatrijk water met fosfaatarm water zoveel mogelijk beperkt.

Brasem uit omringend water

Wanneer veel water uit het Winschoterdiep wordt ingelaten, hetgeen door waterberging bij extreem wateroverschot het geval is, kan vis vanuit het Winschoterdiep het Oldambtmeer in zwemmen. In het voorjaar van 1997 is onderzoek gedaan naar de visstand van het Winschoterdiep (Riemersma & Schouten 1997). Het onderzoek is wat langer geleden uitgevoerd, maar geeft wel een indruk van de visstand.

De visstand in het Winschoterdiep bestond in 1997 voor 98-99% uit eurytope soorten, waarbij de brasem dominant was in aantal en gewicht (89% resp. 72%). Mogelijk is het aandeel eurytope vis sindsdien gedaald, als gevolg van waterkwaliteitsverbeteringen. In het Zuidlaardermeer (onderdeel uitmakend van dezelfde boezem) is momenteel het aandeel brasem juist nog hoger namelijk 90%. De totale biomassa vis per hectare is hier echter niet hoog, namelijk 181 kg brasem/ha op een totaal van 200 kg vis /ha en afgenomen sinds 1991 (de Laak 2007b). In de volgende § wordt nader ingegaan op de effecten van waterberging op de visstand. Indien in de toekomst twee schutsluizen voor de recreatievaart zijn gebouwd, kan ook tijdens het schutten vis meekomen. Doordat het peil in het Oldambtmeer lager ligt dan het Winschoterdiep ontstaat er echter geen lokstroom door bijvoorbeeld lekverliezen, waardoor de intrek niet hoog hoeft te zijn.

3.3 Effecten van drie scenario's

In deze paragraaf wordt gekeken naar de mogelijke effecten van twee verschillende peilregimes en incidentele waterberging op de visstand. De *peilscenario's* betreffen regulier beheer en staan daarmee geheel los van het *scenario waterberging*.

Peilscenario's:

Het peil in het Oldambtmeer mag zich momenteel vrijelijk bewegen tussen een maximumpeil van -0,35m NAP en een minimumpeil van -0,65m NAP. In het onderstaande worden de mogelijk effecten onderzocht van een lager minimumpeil van -0,85m NAP. Hierbij wordt de focus gelegd op twee factoren die van belang zijn voor de visstand, namelijk de potentiële bedekking met moerasvegetatie en waterplanten. Wat betreft de moerasbegroeiing is tevens gekeken in hoeverre deze ook inderdaad een functie vervult voor vis; een zeer ondiepe moerasoever (< 30 cm) heeft geen functie meer voor (jonge) vis. De volgende tabel geeft de geschatte effecten van een lager waterpeil aan ten opzichte van het nu heersende minimumpeil van -0,65m NAP.

Effecten van twee peilscenario's op	Invloed doorzicht**	Zomerpeil tot -0,65 mNAP	Zomerpeil tot -0,85 mNAP
Potentieel oppervlak moeras/rietbegroeiing, (0-1 m. diep water)		63 ha (9 %)	112 ha (16%)
Waterdiepte van natuurvriendelijke oevers met een vlakke bodem *		~ 45-50 cm	~ 25-30 cm
Potentieel oppervlak waterplantenbegroeiing**	doorzicht 60 cm***	tot ~16%	tot ~60%
	doorzicht 80 cm***	tot ~60%	tot ~ 70%
	doorzicht 100 cm***	>80%	>80%

* Een deel van de natuurvriendelijke oevers is aangelegd met een vlakke bodem. Het aandeel van deze oevers op het totale oppervlak potentiële moerasbegroeiing is onbekend, maar wordt op 50% geschat

** *Uitgangspunten* -> waterplantengroei mogelijk als waterdiepte < 2x het doorzicht
-> 50% van het meer is 1-1,5m diep: 7% = 1-1,3m 43% = 1,3-1,5m

*** 60-80 cm doorzicht = doelstelling, ca 100 cm doorzicht = huidige toestand

De resultaten moeten met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. De toestand, zoals het meer er nu bij ligt, wijkt soms af van het oorspronkelijke ontwerp, waar de basisgegevens aan zijn ontleend. Ook zijn de basisgegevens niet in alle gevallen éénduidig interpreteerbaar. Daarnaast is uitgegaan van het potentiële bedekkingsoppervlak; in de realiteit bepalen meerdere factoren de uiteindelijke bedekking, zoals windwerking, bodemtype, vogelvraat en dergelijke.

Bij het huidige doorzicht heeft het huidige minimumpeil -0,65m NAP de voorkeur boven een lager zomerpeil voor de visstand: dit heeft te maken met het feit dat bij het lagere peil de vooroevers met vlakke bodems te ondiep worden om een goede functie voor vis te kunnen vervullen: deze oevers staan bijna praktisch droog, er hoopt zich materiaal op: daar waar de vis er wel in kan, kan deze zich niet verschuilen tegen predatie. Er treden grote zuurstof- en temperatuurschommelingen op en mogelijk flabvorming. Echter, wanneer het doorzicht terug loopt, -hetgeen waarschijnlijk is bij een watersysteem in ontwikkeling- kan ook de waterplantenbedekking ineens sterk teruglopen. Dit hangt samen met de diepteverdeling van het meer (zie de toelichting onder de tabel). In dat geval is een lager zomerpeil de betere optie, om de waterplanten meer kansen te geven zich te ontwikkelen. Het teruglopen van de waterplantenbedekking kan immers een omslag in het systeem kan betekenen van helder naar troebel water. Te overwegen valt om, bij het langzaam en/of beperkt teruglopen van het doorzicht een middenweg te kiezen: zomerpeil eerst laten zakken tot -0,75m NAP.

Bij het sterk teruglopen van het doorzicht is een nog lager waterpeil in de zomer gewenst, bij voorkeur vroeg in het seizoen in verband met de waterplantenontwikkeling.

Waterberging bij extreem wateroverschot;

Tijdelijke waterberging bij extreem wateroverschot (theoretisch 1x/30 jaar) betekent de aanvoer van een hoeveelheid water uit het Winschoterdiep van maximaal een kwart van de totale hoeveelheid water in het Oldambtmeer. Dit betekent een extra waterschijf van 0,5 meter (peilstijging tot -0,15m NAP).

Waterberging vanuit Winschoterdiep:	Potentiële effecten waterkwaliteit:	Potentiële effecten op visstand:
<i>Uitgangspunten:</i> • Samenstelling meerwater na berging: $\frac{3}{4}$ Oldambtmeerwater en een $\frac{1}{4}$ Winschoterdiepwater • Gehaltes Winschoterdiep 0,2-0,25 mg P/l , 3-6 mg N/l (Wschap Hunze & Aa's) • Huidige concentratie Oldambtmeer ca 0,09 mg P/l en 2,3 mg N/l (voldoen aan de norm) • Brasemstand Winschoterdiep 180 kg/ha (gegevens Zuidlaardermeer) • Brasem is gelijk verdeeld en laat zich willekeurig meevoeren naar binnen	Bij aanname van volledige menging (en geen speciale processen als gevolg van menging twee typen water): P-conc. van het Oldambtmeer: stijgt van 0,09 naar 0,11-0,13 mg P/l (de norm is 0,5-0,1 mg P/l)	Bij berging van een halve meter water (en brasem gelijk verdeeld over Winschoterdiep): toename brasemstand met 45 kg/hectare. Potentiële omslag van <i>snoek-blankvoorn ondiep viswatertype</i> naar: <i>brasem-blankvoorn ondiep viswatertype</i>

Bovenstaande tabel geeft een aantal mogelijke effecten van waterberging in het Oldambtmeer op grond van eenvoudige uitgangspunten. Om die reden moet met de nodige voorzichtigheid met deze tabel worden omgegaan. De realiteit leert namelijk, dat in werkelijkheid allerlei processen kunnen optreden die tot andere uitkomsten leiden. Een willekeurige greep van voorbeelden:

- De verschillen in waterkwaliteit van beide typen water leiden tot een verhoogde fosfaatafgifte uit de bodem
- Er treedt op grote schaal flabvorming of explosieve algenbloei op
- Brasem bevindt zich tijdens waterberging juist vlakbij de inlaatpunt (veel intrek brasem) of brasem bevindt zich op dat moment juist heel ergens anders (weinig intrek brasem)
- Menging van voedselrijk en voedselarm water wordt tegengegaan doordat het inlaatpunt en het aflaatpunt dicht bij elkaar liggen: de heersende windrichting en -sterkte bepaalt uiteindelijk de mate van menging

Mogelijke effecten hangen ook samen met de periode waarin de berging plaatsvindt. Waterberging in het voorjaar kan negatief uitpakken op de waterplantenbedekking en daarmee op het totale systeem. Wanneer de waterplantengroei in het voorjaar niet goed van de grond komt (door bijv. laag doorzicht, hoog waterpeil, algenbloei, intrek veel brasem etc.) kan deze de rest van het seizoen wegblijven. Het bovenstaande is dus geen voorspelling van het effect van waterberging, maar geeft de mogelijke effecten aan. Er moet rekening worden gehouden met mogelijke negatieve effecten op de visstand. Menging van water wordt zoveel mogelijk tegengegaan doordat het bergingsinlaat en -aflaatpunt dicht bij elkaar liggen: vissen kunnen zich echter direct actief verspreiden over het hele meer. Daarom is het belangrijk om, zo snel mogelijk na de waterberging in voor- of najaar een visstandbemonstering uit te voeren.

3.4 Visstandbeheer

3.4.1 Algemeen

Regelgeving sportvisserij

Om een bijdrage te leveren het creëren van gunstige omstandigheden voor het bereiken van de doelstellingen wordt regelgeving voor de sportvisserij voorgesteld. De volgende regelgeving geldt, aanvullend op de vergunningvoorwaarden gesteld door de Provincie:

➤ *Een algemeen meeneemverbod op alle vis en terugzetplicht*

Het systeem bevindt zich nog in een pioniersfase. Het is verstandig om zoveel mogelijk invloeden van buitenaf te weren, opdat het systeem zo snel mogelijk tot een robuust en evenwichtig ecosysteem kan ontwikkelen. Monitoring dient een beeld te geven van de natuurlijke ontwikkelingen in de visstand. Het meenemen van vis (meestal roofvis of aal) past niet in dit plaatje. Alle gevangen vis dient te worden teruggezet in hetzelfde water. Over enkele jaren, wanneer de vaarverbindingen zijn gerealiseerd en wanneer het systeem zich uit de pioniersfase heeft ontwikkeld tot een robuuster systeem kan deze regelgeving opnieuw worden bekeken.

➤ *Uitzetverbod voor vis*

Om dezelfde reden en als hierboven genoemd is het strikt verboden om elders gevangen vis uit te zetten in het Oldambtmeer.

➤ *Beperking lokvoeders*

Gezien de doelstelling van het Oldambtmeer, (matig voedselrijk en plantenrijk water) dient het gebruik van lokvoeders zoveel mogelijk te worden beperkt.

Bovenstaande regelgeving wordt opgenomen in de voorwaarden met betrekking tot de uitoefening van de sportvisserij (zie Bijlage VI). Naast deze regelgeving voor de sportvisserij zijn de volgende maatregelen belangrijk;

Monitoring:

➤ *Reguliere monitoring van de visstand.*

Het waterschap is van plan om in 2009 opnieuw de visstand te onderzoeken (het eerste onderzoek vond in 2007 plaats). Daarna zal visstandonderzoek 1x/3jaar plaatsvinden. In verband met de snelle ontwikkelingen in het meer is deze frequentie beter dan de in de KRW vereiste 1x/6 jaar. Bij een frequentie van 1x/3jaar kunnen veranderingen in de visstand op tijd gesignaleerd worden.

➤ *Monitoring na waterberging.*

Na waterberging uit het Winschoterdiep dient nog hetzelfde jaar of, als dit niet mogelijk is uiterlijk het jaar daarna, een onderzoek te doen naar

eventuele veranderingen in de visstand. Het onderzoek dient KRW/STOWA conform uitgevoerd te worden inclusief biomassaschattingen van de vis. Naast de soortensamenstelling is namelijk de biomassa per hectare een belangrijke graadmeter voor de ontwikkelingen.

➤ *Hengelvangstregistratie (HVR) door de sportvisserij.*

Promotie van HVR binnen de Hengelsportverenigingen met veel leden die op het Oldambtmeer vissen. Een reguliere vangstregistratie helpt om een vinger aan de pols te houden voor wat betreft ontwikkelingen in de visstand. Voor meer informatie over HVR zie § 4.3.7.

➤ *Monitoring aantallen aalscholvers*

Het is verstandig een vinger aan de pols te houden voor wat betreft de werkelijke aantallen aalscholvers die foerageren op het Oldambtmeer.

Natuurvriendelijke oevers in ontwikkeling aan de oevers van het meer; links aan de westzijde en rechts nabij de Pier van Oostwold.

3.4.2 Bij het afwijken van de doelstellingen

Ondanks alle maatregelen om de gewenste doestellingen te behalen is het mogelijk dat in de toekomst de waterkwaliteit en/of de visstand kenmerken gaat vertonen van het omringende water. Afhankelijk van de oorzaken kunnen er dan verschillende maatregelen worden overwogen. Maatregelen op het vlak van regulering van de sportvisserij zijn in dat geval geen optie. De schaal waarop sportvisserij plaatsvindt, is niet groot genoeg om invloed op een compleet watersysteem uit te oefenen.

Waterbeheer:

- Bij het teruglopen van de waterplantengroei is het aan te bevelen (eventueel tijdelijk) een lager minimumpeil toe te staan om waterplantengroei te stimuleren.
- Onderzoek naar de mogelijkheid om enkele grotere diepe putten aan te leggen (bijvoorbeeld tot ca 5 – 10 meter diep). Diepe putten dienen als 'bezinkbak' voor slib en nutriënten.

- Kwaliteit inlaatwater: verregaande defosfatering van al het inlaatwater, ook bij de schutsluizen. In de nog in te richten zuidoosthoek is hiervoor ruimte aanwezig.

Visstandbeheer

- *Jonge snoek uitzetten*. Momenteel bestaat ca. een kwart van de vispopulatie zowel qua aantal als gewicht uit snoek. Bij een goede ontwikkeling van de oevervegetatie én wanneer een flinke waterplantenbedekking optreedt dit jaar is de aanwezige jonge snoek mogelijk voldoende om het witvisbroed te reguleren. De oevervegetatie komt echter langzaam op gang in dit jonge meer (zie foto's vorige pagina). Een optie is, wanneer de oevers en snoekstand zich maar langzaam ontwikkelen, éénmalig een grote hoeveelheid (bijv. 100.000) jonge snoekjes uit te zetten om het witvisbroed te beteugelen. In de daaropvolgende jaren moet er voldoende oeverbegroeiing zijn om voor een natuurlijke aanwas en overleving van jonge snoek te zorgen.
- *Ruisvoorn uitzetten*: bij een verdere ontwikkeling van de oevers dit zal de bestaande snoekpopulatie zich goed kunnen handhaven en uitbreiden. In tegenstelling tot de snoek is de ruisvoorn een soort die veel gevoeliger is voor veranderingen in het systeem. Wanneer bij een volgend visstandonderzoek blijkt de ruisvoornpopulatie zich moeilijk ontwikkeld kan overwogen kan worden ruisvoorn uit te zetten.
- *Actief biologisch beheer (ABB)* Actief Biologisch Beheer, dat wil zeggen een grootschalige uitdunning van brasem dient alleen in het uiterste geval te worden toegepast; een aanleiding voor het nemen van deze maatregel kan zijn incidentele waterberging van water uit het Winschoterdiep. Wanneer veel brasem uit het Winschoterdiep mee komt tijdens de waterinlaat veroorzaakt dit een verschuiving in de samenstelling van de visstand. Afhankelijk van de grootte van deze verschuiving zou het systeem om kunnen slaan van een helder naar een troebel systeem.
Bij een toename van de brasemstand onder normale omstandigheden is ABB geen duurzame maatregel: de milieu-omstandigheden zijn dan niet geschikt voor de ontwikkeling van een snoek-blankvoorn viswatertype. Na een ABB-maatregel zal het systeem vanzelf na enige tijd terugvallen in de oude toestand. In dat geval beter dienen eerst de milieuomstandigheden aangepast te worden, waarna ABB hooguit als éénmalige maatregel kan worden ingezet om het systeem een duw in de goede richting te geven.

3.4.3 Samenvatting maatregelen beheer

In de tabel op de volgende bladzijde zijn de maatregelen en aanbevelingen op het vlak van het beheer samengevat.

Tabel 3.7 Maatregelen en aanbevelingen beheer Oldambtmeer ter ondersteuning en behoud van de doelstellingen voor de visstand

algemeen:	
sportvisserij	meeneemverbod voor vis uitzetverbod vis beperking lokvoerders
monitoring	naast het reguliere visstandonderzoek (1x/3jaar); extra visstand-onderzoek, zo snel mogelijk na incidentele, grootschalige waterberging vanuit het Winschoterdiep Hengelvangstregistratie (HVR) door de sportvisserij jaarlijkse aalscholvertellingen
wanneer doelstellingen niet of moeizaam worden gehaald:	
waterbeheer	verlagen minimumpeil van -0,65 mNAP naar -,75m of -0,85 mNAP (onderzoek naar mogelijkheid) aanleg één of meer diepe putten defosfatering inlaatwater
visstandbeheer	jonge snoek uitzetten ruisvoorn uitzetten Actief biologische beheer: alleen in bijzondere omstandigheden

4 Sportvisserij

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de mogelijkheden voor de sportvisserij aan de oevers van én op het Oldambtmeer. Allereerst wordt de huidige situatie geschetst, waarbij mogelijkheden en knelpunten worden beschreven. Vanuit de huidige situatie en de wensen van de sportvisserij is een streefbeeld opgesteld, gevolgd door een maatregelenlijst ter verbetering van de sportvisserijmogelijkheden. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een aantal aandachtspunten.

4.1 Huidige mogelijkheden/situatie

Onder sportvisserij worden de aspecten besproken die van invloed zijn op het sportvisserijgebruik. Het gaat om de bevisbaarheid van het water, de toegankelijkheid van de oevers en het water, de waardering van de visstand en de wijze waarop wordt gevisst. Samengevat betreft het de daadwerkelijke passende uitoefening van de sportvisserij.

Regelgeving

De Hengelsportfederatie Groningen Drenthe heeft het volledige visrecht van een groot deel van het Oldambtmeer gehuurd van de Provincie Groningen (zie paragraaf 2.2). Het meer is nog niet opgenomen in de federatieve vergunning en in de Lijst van Viswateren die bij de VISpas hoort. Sportvissen is dus nog niet toegestaan. Het streven is het meer met ingang van 2009 aan de Lijst met Viswateren toe te voegen. De federatie is momenteel in gesprek met het Groninger Landschap over het huren van het visrecht van het overige deel van het meer.

In het contract met de provincie zijn onder andere de volgende belangrijke bepalingen opgenomen:

- ➔ geen beroepsvisserij;
- ➔ geen nachtvissen (tussen 2 uur na zonsondergang tot 1 uur voor zonsopkomst);
- ➔ geen wedstrijden waarbij de vis wordt gedood en/of meegenomen ter bepaling van de uitslag.

Bevisbaarheid

Een aanzienlijk deel van het Oldambtmeer is vanaf de oever niet te bevissen vanwege de daar aangelegde natuurvriendelijke oevers. Het is verboden deze oevers te betreden. Er blijven echter vele kilometers bevisbare oevers langs het meer over. De bevisbare oevers zijn voornamelijk dijken voorzien van stortsteen met een talud van 1:3 of 1:4 (zie tabel 2.3). Deze zijn prima te bevissen vanaf de grasoever (zie foto), vooral bij de hogere waterpeilen (- 0,35 tot ca - 0,50 m NAP). Bij lagere waterpeilen (ca - 0,50 tot - 0,65 m NAP) wordt de bevisbaarheid wat minder doordat een bredere rand van stortsteen bloot komt te liggen. Naast de dijken bieden ook de kade van de jachthaven en de Pier van Oostwold goede mogelijkheden voor de sportvisser.

De dijkeovers met stortsteen zijn bij een waterpeil van -0,40 m NAP prima te bevissen.

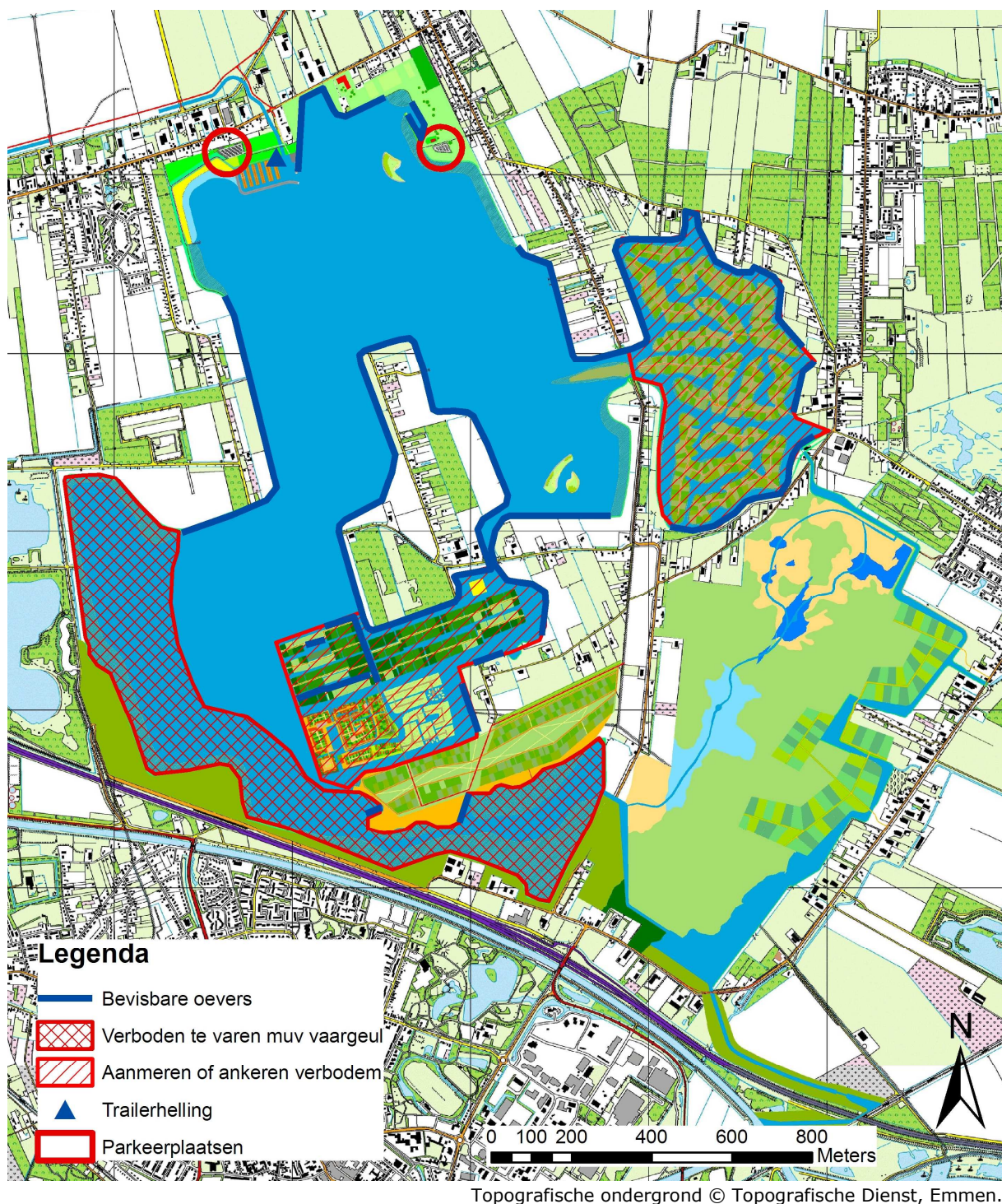
Een zeer goed te bevissen oever in de jachthaven.

Langs de oevers van het meer zijn op diverse locaties aanlegsteigers voor boten aanwezig. Ook nabij sommige bruggen zijn deze te vinden. Het vissen vanaf deze steigers is niet toegestaan. Een lange steiger gelegen nabij het infocentrum is openbaar en sportvissen is daar wel mogelijk.

Voor de sportvisser met een eigen (vis)boot zijn honderden hectares Oldambtmeer te bevissen. In sommige delen van het meer zijn echter bepalingen opgenomen die het vissen vanuit een boot aan banden leggen (zie figuur 4.1). Het is verboden te varen in een groot deel van de zuidwestelijke hoek (gemarkeerd met drijflijnen) van het meer. In het water ten zuiden van de wijk 'Het Park' is varen buiten de vaargeul verboden. Tevens geldt hier een aanmeer en ankerverbod, en een maximum vaar-snelheid van zes km/u. Op het meer zelf geldt een maximum vaarsnelheid van twaalf km/u.

In de wijk 'Het Riet' zijn de eilanden vrijwel niet te bevissen omdat dit vooral particulier bezit omvat. Vanaf de 'rand' van de wijk (overzijde eilanden) is het water wel voor een groot deel te bevissen (zie figuur 4.1). Vanuit een boot is het water in 'Het Riet' wel te bevissen, mits men de bepalingen voor de maximum vaarsnelheid (zes km/u) en het verbod tot aanmeren of ankeren in acht neemt.

In de wijken 'De Wei' en 'Het Dorp' zijn veel van de oevers particulier bezit en dus niet bevisbaar. Vanaf de groenstroken is het water wel goed te bevissen. Evenals in de wijk 'Het Riet' is vanuit een boot het water in deze wijken wel te bevissen, mits men de bepalingen voor de maximum vaarsnelheid (zes km/u) en het verbod tot aanmeren of ankeren in acht neemt.

Figuur 4.1 De huidige sportvisserijmogelijkheden van het Oldambtmeer.

De jachthaven van Midwolda aan de noordzijde van het meer heeft naast aanlegplaatsen ook een goede, betaalde trailerhelling waar boten te water gelaten kunnen worden. Voor sportvisserij die niet in het bezit zijn van een eigen (vis)boot, zijn bij Watersportbedrijf Huninga's, gevestigd in de jachthaven, boten (sloepen) te huur.

Met een mooie trailerhelling en een botenverhuur zijn de mogelijkheden voor bootvisserij in de jachthaven van Midwolda goed.

Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van de bevisbare oevers is redelijk. De oevers zijn via diverse wegen met de auto te bereiken. Grote delen van de oevers zijn echter alleen lopend te bereiken. Aan de westzijde bij de Niesoordlaan ligt een fietspad gedeeltelijk langs de oever van het meer. Dit fietspad wordt in de toekomst verlengd, waardoor de gehele bevisbare westoever lopend én fietsend te bereiken is.

De parkeermogelijkheden zijn thans vrij beperkt. Alleen bij de jachthaven en de Pier van Oostwold zijn (veel goede) parkeerplaatsen aanwezig.

Enquête en sportvisserijavond

Om een goed beeld te verkrijgen van de wensen van de sportvisserij is een sportvisserijavond gehouden voor tien hengelsportverenigingen, gelegen rond het Oldambtmeer, en voor de besturen van de twee federatieve districten waar het Oldambtmeer deel van uit maakt. Het voornaamste doel van deze avond was het inventariseren van de wensen van de lokale hengelsport voor de toekomstige sportvisserijmogelijkheden in het meer. Verder zijn op de avond het ontstaan en de ontwikkeling van het meer, de huidige sportvisserijmogelijkheden en de uitslag van de enquête (zie onderstaand) aan de orde geweest. Na een inleidend deel zijn de deelnemers in groepen aan de slag gegaan, en zijn de wensen op kaart ingetekend. Hierna bleek, in een plenaire sessie waarin alle groepen de wensen en ideeën presenteerden, dat de meeste ideeën vaak met elkaar overeen kwamen en daarom breed werden gedragen. De wensen tot stand gekomen tijdens de sportvisserijavond hebben voor een belangrijk deel bijgedragen aan de totstandkoming van het Streefbeeld Sportvisserij (zie paragraaf 4.2).

Voorafgaand aan de sportvisserijavond is onder de deelnemende HSV's en districtsbesturen een korte enquête verspreid. De resultaten hiervan zijn opgenomen in Bijlage III. Onderstaand worden kort de voornaamste conclusies beschreven.

Het Oldambtmeer wordt omschreven als een aanwinst voor de sportvisserij in de regio. Er wordt op kleine schaal al gevisst in het meer, voornamelijk op witvis, maar ook op roofvis en karper. Vooral goed bereik- en bevisbare, rustige plaatsen met parkeermogelijkheden worden graag bevestigd. De hengelsport wil in de toekomst het liefst op witvis vissen, maar ook snoek, snoekbaars en karper zijn populaire vissoorten. De volgende voorzieningen worden onder andere gewenst; een visplaats voor mindervalide sportvissers, parkoersen voor viswedstrijden, diverse vissteigers langs de oevers van het meer en meer parkeergelegenheid.

4.2 Streefbeeld sportvisserij

Vanuit het waterbeheer wordt gestreefd naar een snoek-blankvoorn ondiep viswatertype voor het open water, en een ruisvoorn-snoek ondiep viswatertype voor de ecologische zones (zie paragraaf 3.1). Deze viswatertypen bieden prima mogelijkheden voor de sportvisserij. Gestreefd wordt naar een aantrekkelijke en gevarieerde visserij, waarbij diverse vormen van sportvisserij goed beoefend kunnen worden. Erg belangrijk hierbij is een goede bereik- en bevisbaarheid van het water.

Beide nagestreefde viswatertypen bieden goede mogelijkheden aan diverse sportvisseristypen. In Bijlage IV zijn deze verschillende typen sportvissers beschreven. In het onderstaande wordt dieper ingegaan op de sportvisserijmogelijkheden per viswatertype:

Snoek-ruisvoorn ondiep viswatertype

Op verschillende plaatsen langs de waterkant waar minder waterplanten groeien is **recreatievisserij** mogelijk. Door de relatief hoge bedekking met ondergedoken waterplanten (> 60 % bedekking) zijn de mogelijkheden voor de recreatievisser echter in de zomer wat minder dan in andere viswatertypen.

Wateren van het ruisvoorn-snoek viswatertype bieden daarnaast goede mogelijkheden voor specifieke hengelmethoden, bijvoorbeeld de **vliegvisserij**. Vooral de visserij op ruisvoorn en snoek met de vlieg is in dit viswatertype populair. Ook kan de gespecialiseerde visser in deze wateren vaak grote zeelt vangen. Als in de herfst en winter de meeste planten zijn afgestorven, kan eveneens door de **snoekvisser** worden gevestigd. De snoekstand bestaat voornamelijk uit kleinere exemplaren, maar ook uit enkele grotere snoeken.

Snoek-blankvoorn ondiep viswatertype

Door een minder uitbundige groei van onderwaterplanten is dit viswatertype voor de sportvisserij doorgaans beter bevisbaar dan het ruisvoorn-snoek viswatertype. De aanwezigheid van een goede snoekstand, welke eveneens bestaat uit grote exemplaren, biedt goede mogelijkheden voor de **snoekvisser**. In dit watertype komt zowel blankvoorn als brasem, maar ook kolblei en zeelt veelvuldig voor. Hierdoor is dit watertype eveneens interessant voor de **recreatievisser**. Daarnaast zijn er op termijn, als de vaarverbinding met het Winschoterdiep is gerealiseerd en mogelijk karper het systeem intrekt,

mogelijkheden voor de **karpervisser** (met de beperking dat 's nachts niet mag worden gevist). Karpervissen vindt plaats op vrijwel alle soorten water, en de eisen die een karpervisser stelt aan het water zijn niet hoog, veelal slechts de aanwezigheid van karper. Al deze sportvisserstypen kunnen het water zowel vanaf de oever als vanuit een boot bevissen.

4.3 Maatregelen

4.3.1 Visplaatsen

Om de mogelijkheden voor de sportvisserij te verbeteren/optimaliseren wordt de aanleg van een vijftal 'complete visplaatsen' (zie figuur 4.2) langs de oevers van het Oldambtmeer voorgesteld. De visplaatsen zullen zoveel mogelijk in de nabijheid van verharde wegen worden aangelegd. Voor de locaties van de visplaatsen, zie figuur 4.5.

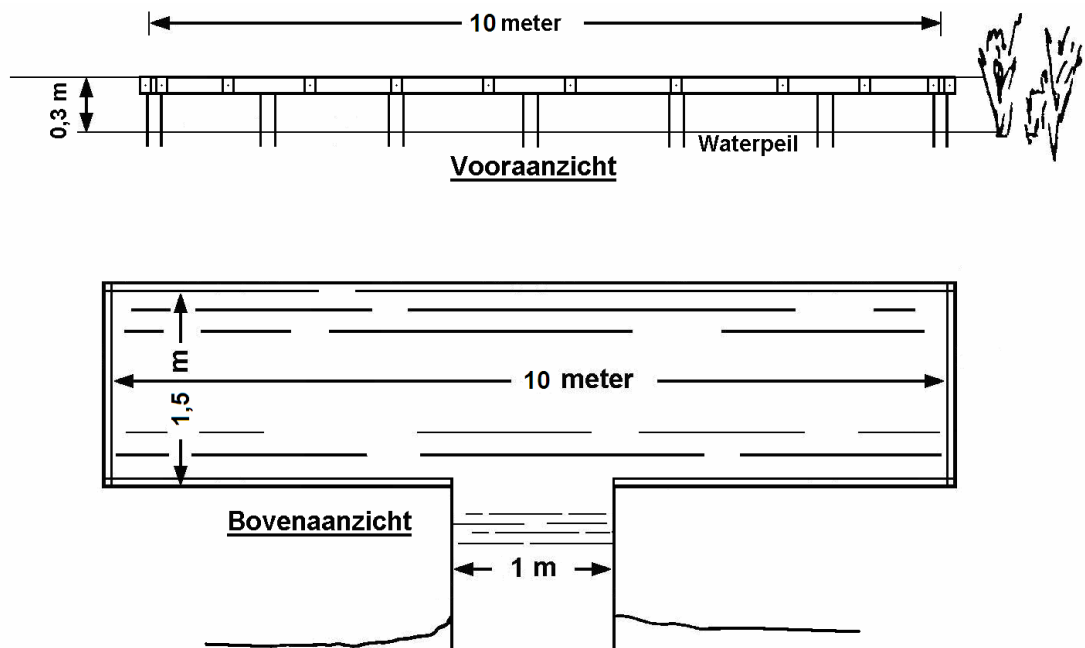
Figuur 4.2 Voorbeeld van een 'complete visplaats' langs een kanaal.

De 'complete visplaatsen' zullen als volgt worden vormgegeven;

Het oevergedeelte

Vanaf de parkeerplaatsen loopt een voetpad naar de waterkant. Langs de waterkant ligt een T-vormige vissteiger (zie figuur 4.3), van ten minste 10 meter lengte en 1,5 meter breedte, waar vanaf door 3 à 4 sportvissers gevist kan worden. Door het gebruik van planken met groeven erin of door het ruw maken van planken, bijvoorbeeld door het gebruik van bitumen met daarover schelpengruis, wordt uitglijden op natte planken

van een houten vissteiger voorkomen (Ministerie LNV, 1990). Bij een hoge oever dient de vissteiger goed bereikbaar te zijn door middel van verharde traptreden. Om zwerfvuil te voorkomen zijn vuilnisbakken geplaatst.

Figuur 4.3 Voorbeeld van een vissteiger voor meerdere sportvissers.

Het watergedeelte

Ten behoeve van vis en visser dient het water ter hoogte van de visplaats ten minste 1,2 tot 1,5 meter diep te zijn.

Bereikbaarheid en parkeergelegenheid

De ligging van een complete visplaats dient met zorg gekozen te worden. Om een goede bereikbaarheid te waarborgen worden de visplaatsen nabij verharde wegen aangelegd. De meeste vissers gebruiken namelijk de auto als vervoermiddel naar het viswater.

Beheer en onderhoud

Naast de aanleg van een visplaats moet ook aandacht worden besteed aan het onderhoud van de vissteigers. De oeervervegetatie nabij de vissteiger dient periodiek te worden gemaaid en de vuilnisbakken geleegd. Bepaald moet worden welke instantie het onderhoud van de vissteigers, het maaien van de oever en het legen van de vuilnisbakken voor haar rekening neemt.

Voor het watergedeelte geldt dat de aanwezige vegetatie het vissen niet mag verhinderen, maaien kan in de zomerperiode om sommige plaatsen nodig zijn. Hierover dienen afspraken te worden gemaakt met het waterschap.

4.3.2 Parkeergelegenheid

Het is van belang dat parkeervoorzieningen het landschap niet mogen ontsieren. De afstand tot de visstek moet zo kort mogelijk zijn. Er dienen bij de complete visstek ten minste drie parkeerplaatsen aangelegd te worden. Daarnaast zijn enkele stallingsmogelijkheden voor (brom)fietsen gewenst. De grootte van de parkeerplaatsen is afhankelijk van de gebruikers. Voor de complete visstekken, dienen parkeerplaatsen ten minste 2,5 meter breed en 5 meter lang te zijn. Op figuur 4.5 is aangegeven waar en hoeveel parkeerplaatsen worden voorgesteld.

4.3.3 Trailerhelling

Naast de bestaande (betaalde) trailerhelling in de jachthaven van Midwolda, is er vanuit de sportvisserij behoefte aan een extra trailerhelling in het zuidelijk deel van het meer. In de Oostereinderplas (zuidoosthoek) wordt waarschijnlijk in oktober 2008 een nieuwe jachthaven mét trailerhelling geopend. Van hieruit is dan het zuidelijk deel van het meer via het Blauwediep te bereiken. De trailerhelling dient bij voorkeur openbaar te zijn, maar er zal waarschijnlijk voor betaald moeten worden, zoals bij de bestaande trailerhelling. Voorgesteld wordt een overeenkomst te treffen met de exploitant(en) om sportvisserij korting te geven op het gebruik van de trailerhelling bij vertoon van hun VISpas.

Onderstaand volgen enkele eisen waaraan een goede trailerhelling ten minste dient te voldoen:

- Ten minste 4 meter breed;
- taludhelling 1:5 tot 1:10;
- doorlopend onder het wateroppervlak bij het laagste waterpeil (let op fluctuerend waterpeil);
- 'stopbalk' onderaan de helling (onder water);
- ruwe ondergrond (bijv. opgeruwd beton);
- steiger naast helling;
- voldoende parkeergelegenheid voor auto en trailer.

4.3.4 Wedstrijdparkoers

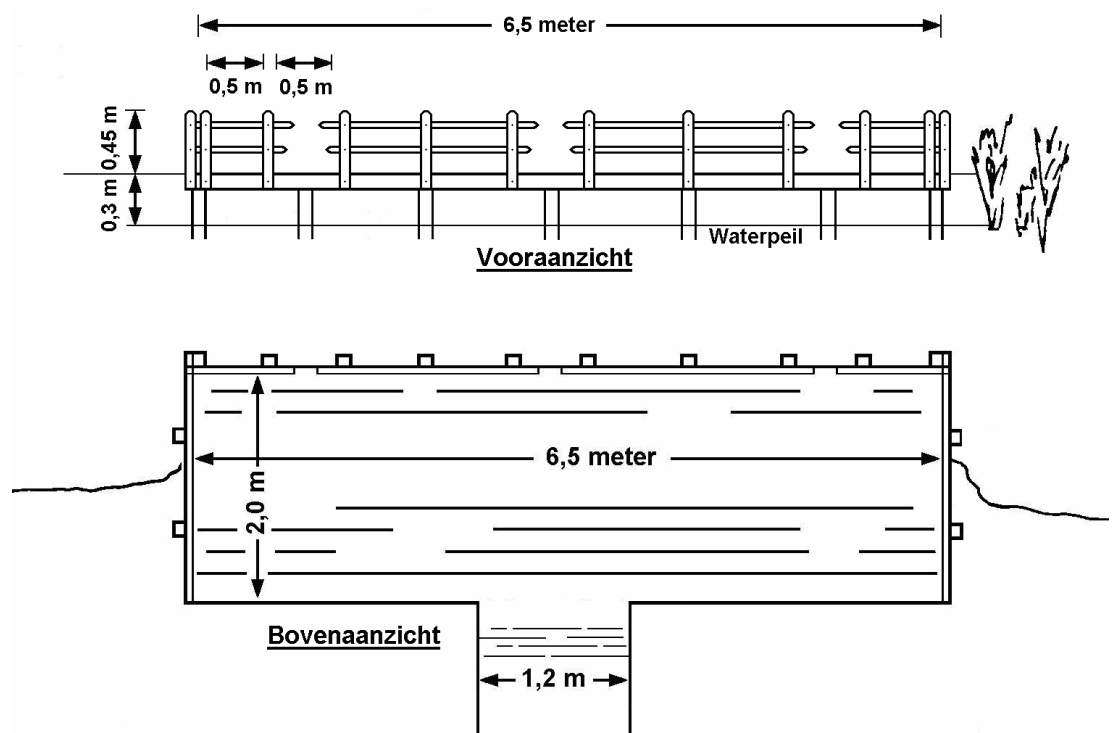
Voor de wedstrijdvisser vormt het competitie-element een belangrijke motivatie om te gaan vissen. Tijdens wedstrijden is het belangrijk dat iedere visser zoveel mogelijke gelijke kansen heeft om te winnen. Een uniform wedstrijdparcours is daarom wenselijk. Langs de oevers van het meer worden twee wedstrijdparcoursen voorgesteld, één langs de Niesoordlaan en één ten zuiden van de Clingeweg (zie figuur 4.5). Tussen de verschillende visstekken wordt een afstand van 12 meter aangehouden. Aan de Niesoordlaan is voldoende ruimte voor een wedstrijdparcours van 50 sportvisserij met een lengte van 600 meter. De ruimte bij de Clingeweg is wat beperkter, hier wordt een parcours voorgesteld voor ca. 35 sportvisserij met een lengte van 450 meter.

4.3.5 Aangepaste visplaats

Er zijn voor mindervalide sportvissers momenteel geen voorzieningen aangelegd of gepland om in het Oldambtmeer te kunnen vissen. Deze groep sportvissers, maar vaak ook oudere sportvissers, vragen om speciale voorzieningen om op een veilige en aangename manier te kunnen vissen. De aanleg van een aangepaste visplaats is hiervoor noodzakelijk. Als locatie voor de aanleg van een mindervalide visplaats is gekozen voor de kade juist ten oosten van de jachthaven van Midwolda, tussen de Groeveweg en de Huningaweg (zie figuur 4.5).

Deze locatie is gekozen omdat ze goed bereikbaar is, in de nabije omgeving van andere voorzieningen (jachthaven) en bebouwing, en er goede mogelijkheden zijn voor de aanleg van een visplaats, inclusief parkeergelegenheid en eventuele aanvullende voorzieningen.

Bij de aangepaste visplaats dienen ten minste drie parkeerplaatsen gerealiseerd te worden. Een parkeerplaats dient een lengte te hebben van vijf meter en een minimale breedte van 3,5 meter per plaats. Deze grote breedte is noodzakelijk om mindervalide sportvissers die van een rolstoel gebruik maken goed in de gelegenheid te stellen bij het in- en uitstappen van de auto met de rolstoel te kunnen manoeuvreren (NVVS, 1995). De aanwezigheid van een aangepast toilet en schuilgelegenheid maken een aangepaste visplaats compleet en vergroten de gebruikswaarde van een dergelijke visplaats.

Figuur 4.4 Voorbeeld van een aangepaste visplaats in de vorm van een vissteiger ingebouwd in de oever voor drie mindervalide sportvissers.

Een aangepaste visplaats dient bij voorkeur beschut te liggen. Gezien de in Nederland overheersende westelijke winden ligt de locatie aan de westelijke oever of op een beschutte plaats, zodat de sportvisseren zo min mogelijk hinder ondervinden van de wind. Daarnaast dient een aangepaste visplaats aangelegd te worden op een locatie waar voldoende waterdiepte is om te kunnen vissen. Hierbij wordt een minimale diepte van één meter aangehouden.

In grote lijnen zijn drie typen aangepaste visplaatsen te onderscheiden:

- verharde visplaatsen ingebouwd in de oeverlijn;
- verharde visplaatsen bereikbaar d.m.v. trappen in het talud;
- visplaats in de vorm van een vissteiger.

Een aangepaste visplaats dient aan diverse voorwaarden te voldoen. Voor deze specifieke eisen en voorwaarden voor de aanleg en het onderhoud van een aangepaste visplaats, wordt verwezen naar **Fout!**

Verwijzingsbron niet gevonden. en het NVVS rapport, Sportvisserij door gehandicapten en ouderen (NVVS, 1995).

Voor het Oldambtmeer wordt voorgesteld visplaatsen in de vorm van een vissteiger aan te leggen. In de onderstaande figuur (figuur 4.4) is een voorbeeld van een vissteiger te zien.

4.3.6 Afvalbakken

Het is wenselijk om nabij alle voorzieningen voor sportvisseren, zoals de (aangepaste) vissteigers en parkeerplaatsen, afvalbakken te plaatsen. Sportvisseren kunnen zo eenvoudig hun afval kwijt en problemen met zwerfafval worden zo (hopelijk) voorkomen.

4.3.7 Hengelvangstregistratie

Door hengelvangstregistraties (HVR) kunnen, voor met de hengel vangbare soorten, goede kwalitatieve gegevens over de visstand verkregen worden. Om door HVR een goed beeld van de visstand te krijgen, zijn gegevens over zo veel mogelijk vissoorten nodig. Deze gegevens zijn te verkrijgen door zoveel mogelijk typen sportvisseren, zoals witvisvisseren, karpervisseren en roofvisvisseren, mee te laten doen aan HVR.

Het is van belang dat de vangstregistratie op een nauwkeurige wijze wordt bijgehouden en verzameld. Het wordt dan ook aanbevolen om de vangstregistratie vanuit een centraal punt te coördineren en de gegevens centraal te verzamelen. Hiervoor dient een coördinator te worden aangesteld. Na het verzamelen dienen de gegevens weer gerapporteerd te worden aan de achterban, zodat zij gemotiveerd blijven. Deze terugkoppeling kan eventueel geschieden in het clubblad of via de website van de vereniging.

Sportvisserij Nederland is in 2007 actief aan de slag gegaan met hengelvangstregistratie. Het doel is aangesloten organisaties en sportvisseren een solide platform voor HVR te bieden, en met de

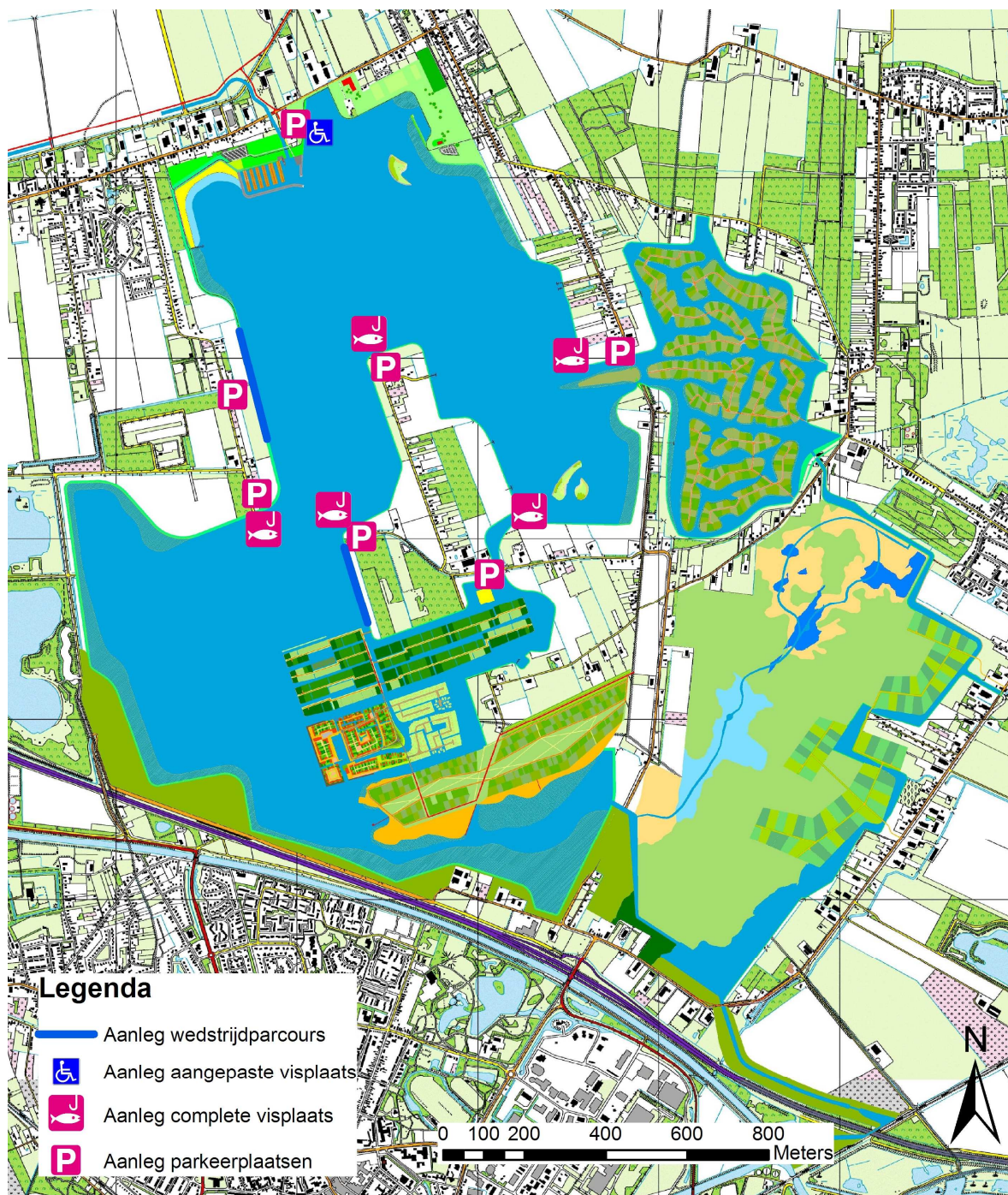
verzamelde gegevens op individueel, lokaal, regionaal en landelijk niveau beter zicht te krijgen op de ontwikkelingen in de visstand. Ook voor waterbeheerders kan door middel van HVR een waardevol inzicht in de visstand worden verkregen, zeker in het licht van de Kaderrichtlijn Water. Hengelsportverenigingen, federaties of specialistenorganisaties kunnen zich op www.vangstenregistratie.nl aanmelden, en na registratie gebruik maken van het programma HVR-online.

4.3.8 Samenvatting gewenste voorzieningen sportvisserij

In onderstaande tabel zijn de gewenste voorzieningen voor de sportvisserij beschreven. De locaties voor de ze voorzieningen zijn aangegeven in Figuur 4.5.

Tabel 4.8 Gewenste voorzieningen voor de sportvisserij in het Oldambtmeer

Visplaatsen	minimaal 5 complete visplaatsen in nabijheid van verharde wegen
Parkeergelegenheid	minimaal 3 parkeerplaatsen in korte nabijheid van een visplaats
Trailerhelling	lieft openbaar, eventueel korting op vertoon VISpas bij gebruik helling
Wedstrijdparkoers	twee wedstrijdparkeers, 1x 50 plekken, 1 x 35 sportvisser
Aangepaste visplaats	een aangepaste en complete visplaats voor mindervaliden in de buurt van bebouwing (bij haven Midwolda)
Afvalbakken	nabij de voorzieningen voor de sportvisserij afvalbakken plaatsen
Coördinator hengelvangstregistratie	naast de fysieke voorzieningen is het gewenst dat er een coördinator voor Hengelvangstregistratie wordt aangesteld, welke inzameling en terugmelding gegevens coördineert.

Topografische ondergrond © Topografische Dienst, Emmen.

Figuur 4.5 De gewenste sportvisserijmogelijkheden van het Oldambtmeer.

Literatuur

- Ietswaart, T., P. de Vries & C.S. van Holsteijn, 2003. Beheersplan Blauwestad. Royal Haskoning BV i.o.v. Waterschap Hunze en Aa's
- Laak, G.A.J. de, 2007a. Visserijkundig onderzoek Oldambtmeer (Blauwestad) nabij Midwolda. Sportvisserij Nederland, Bilthoven i.o.v. H.S.F. Groningen Drenthe.
- Laak, G.A.J. de, 2007b. Rapport Visserijkundig onderzoek Zuidlaardermeer te Zuidlaren. Sportvisserij Nederland, Bilthoven i.o.v. H.S.F. Groningen-Drenthe.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 1990. Vormgeving en inrichting viswater. Den Haag.
- NVVS, 1995. Sportvisserij door gehandicapten en ouderen. Nederlandse Vereniging van Sportvissersfederaties, Amersfoort.
- NVVS, 2001. Sportvisserijgebruik. Nederlandse Vereniging van Sportvissersfederaties, Amersfoort.
- Riemersma, P & M.J. Kroes, 2006. Van Wad tot Aa. Visie vismigratie Groningen Noord-Drenthe 2005-2015. Grontmij Noord, Drachten/Organisatie ter Verbetering van de Binnenvisserij, Nieuwegein.
- Riemersma, P. & W.J. Schouten, 1997. Visstandbemonstering Groningse kanalen; het vastleggen van de nulsituatie in relatie tot de voorgenomen maatregelen ter compensatie van de bodemdaling als gevolg van aardgaswinning in de provincie Groningen. Organisatie van de Binnenvisserij, Nieuwegein
- Waterschap Hunze en Aa's, 2004. Monitoringplan Blauwestad
- Waterschap Hunze en Aa's, 2007a. KRW-rapportage doelen, maatregelen en kosten, Bijlage 2: Oldambtmeer, oktober 2007.
- Waterschap Hunze en Aa's, 2007b. Concept Beheerplan Blauwestad
- Zoetemeyer, R.B. & B.J. Lucas, 2007. Basisboek visstandbeheer. Sportvisserij Nederland, Bilthoven.

Bijlagen

Bijlage I	Organisatie hengelsport.....	25
Bijlage II	Viswatertypering ondiepe en stilstaande wateren.....	25
Bijlage III	Uitslag enquête sportvisserijgebruik.....	25
Bijlage IV	Sportvisserijtypen.....	25
Bijlage V	Faciliteiten voor mindervalide sportvissers.....	25
Bijlage VI	Voorwaarden Vispas Oldambtmeer.....	25

Bijlage I Organisatie hengelsport

Het Oldambtmeer valt binnen twee districten van de *Hengelsportfederatie Groningen Drenthe*, n.l.:

- District Schildmeer
- District De Grensstreek

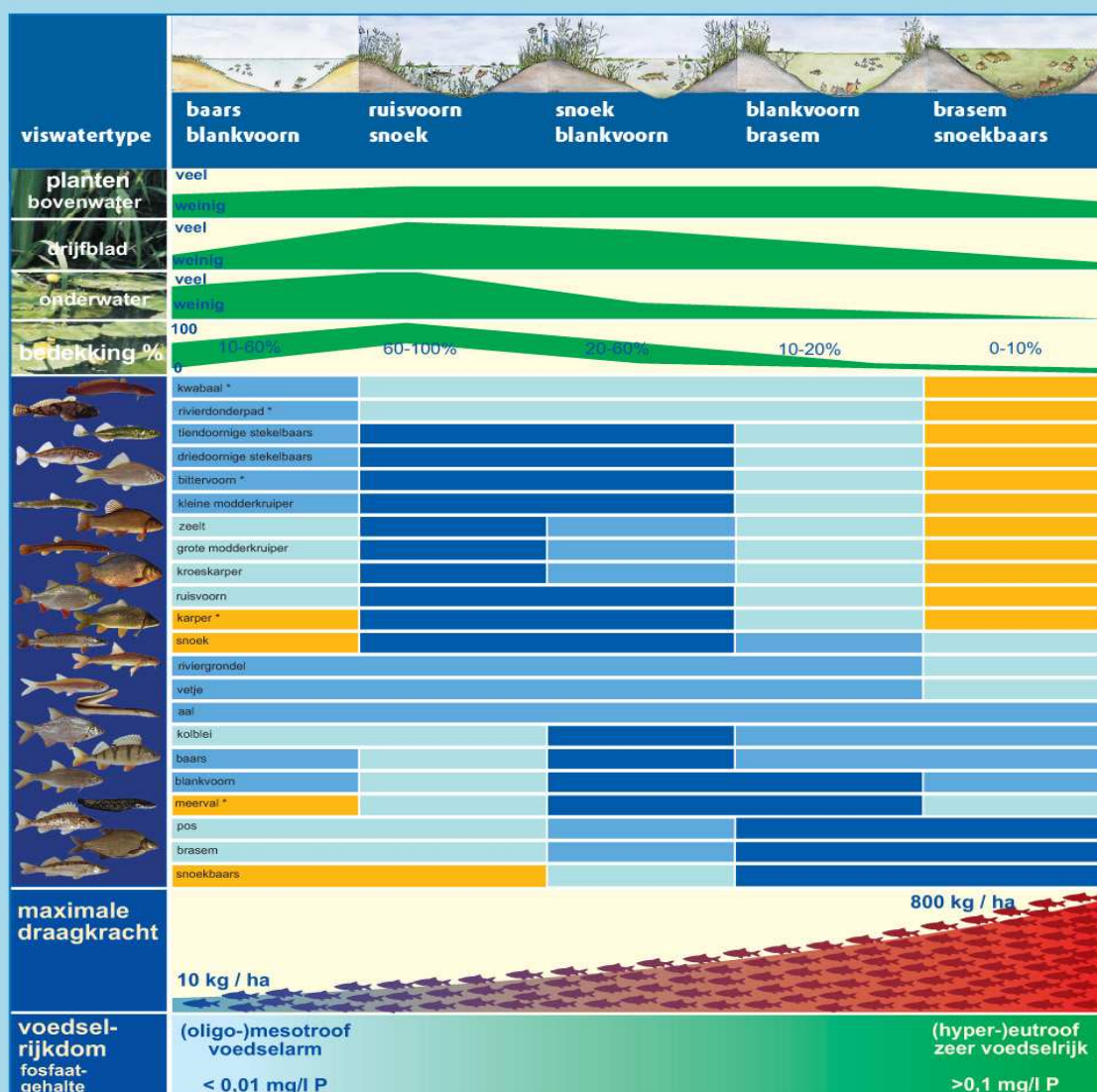
Lokale hengelsportverenigingen:

- HSV De Dobber te Beerta
- HSV D.J.B. te Beerta
- HSV De Snoekbaars te Heiligerlee
- HSV Oostelijk Groningen te Scheemda
- HSV De Rietvoorn te Scheemda
- HSV Nooitgedacht te Nieuwolda
- HSV Eendracht te Winschoten
- HSV Excelsior te Winschoten
- HSV Sportief te Winschoten
- HSV V.S.V. te Winschoten
- HSV V.Z.V.W. te Winschoten

De HSV's in Winschoten zijn georganiseerd in de *Hengelcentrale Winschoten*.

Bijlage II Viswatertypering ondiepe en stilstaande wateren

Ontwikkelingsmogelijkheden vissoorten per ondiep-viswatertype

☆ **KWABAAL:** verbinding met diep, helder water noodzakelijk; voorkeur voor holle oevers e.d. en helder water.

RIVIERDONDERPAD: afhankelijk van stenig substraat in combinatie met waterturbulentie (stroming, branding).

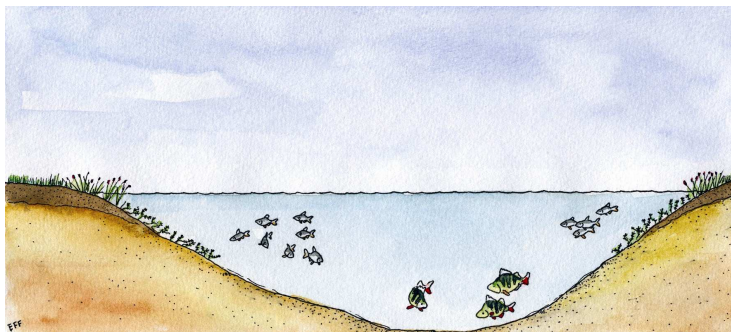
BITTERVOORN: aanwezigheid zoetwatermossels noodzakelijk voor voortplanting.

KARPER: populatie kan zichzelf alleen in stand houden, wanneer er voldoende paai- en opgroei gebied (plantenrijk, ondiep water met weinig roofvis) aanwezig is; volwassen karper kan zich in alle watertypen handhaven.

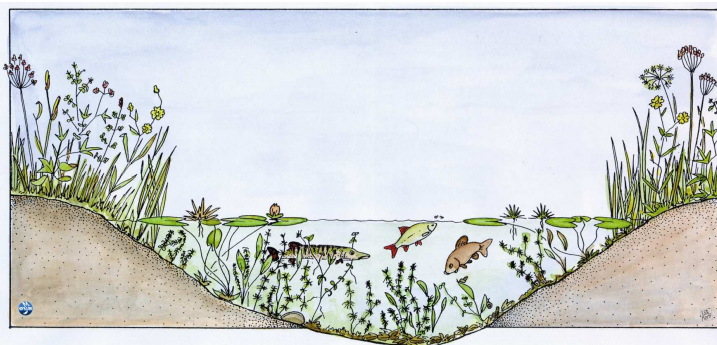
MEERVAL: komt de laatste eeuwen nagenoeg uitsluitend voor in Haarlemmermeergebied.

ONTWIKKELINGSMOGELIJKHEDEN

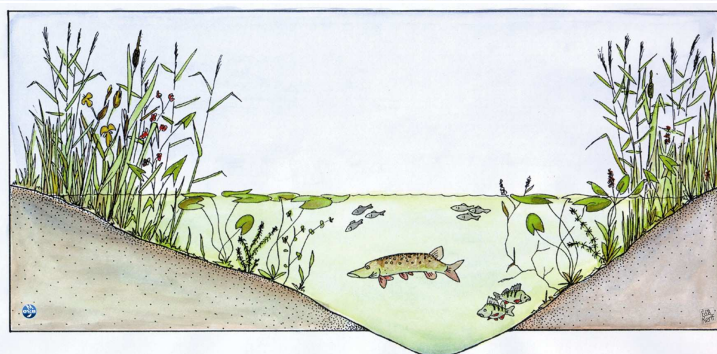
	optimaal
	voldoende
	beperkt
	nauwelijks of geen

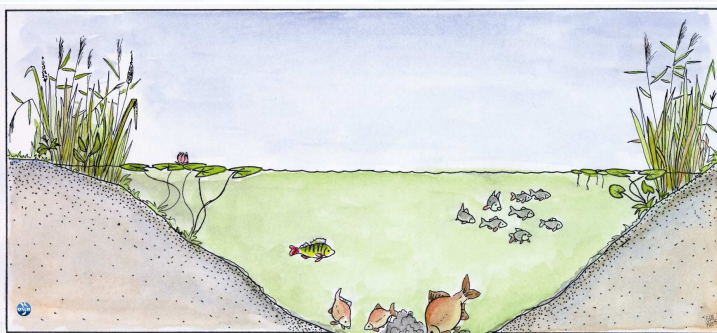
Baars-blankvoortype

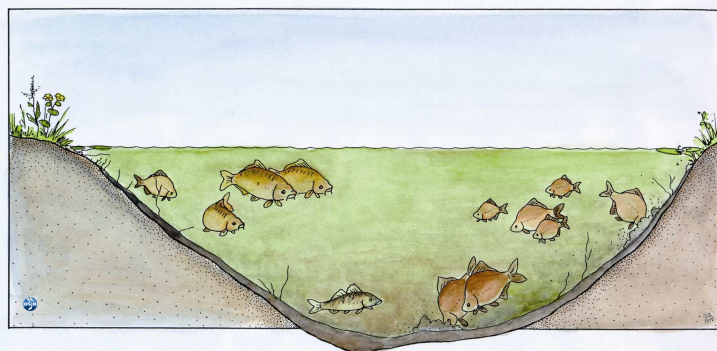
Ruisvoorn-snoektype

Snoek-blankvoortype

Blankvoorn-brasemtype

Brasem-snoekbaarstype

Baars-blankvoorn ondiep viswatertype

De wateren die tot het baars-blankvoorn type behoren zijn voedselarme wateren met een voedselarme (zand)bodem. Gebrek aan plantenvoedingsstoffen is zowel beperkend voor de ontwikkeling van algen als voor de ontwikkeling van hogere waterplanten. Het zijn dan ook heldere wateren met een zichtdiepte die het gehele jaar door meer dan 1 meter is. Als er toch waterplanten groeien, dan staan deze over het algemeen op plaatsen waar de bodem nog enige meststoffen bevat, zoals gedeelten met klei, veen of afgestorven plantenmateriaal. De bedekking met waterplanten varieert, afhankelijk van het water en de bodemsoort, van 10 tot 60%. Door het voedselarme karakter van het water wordt er weinig voedsel geproduceerd voor vissen. De toch al geringe hoeveelheid meststoffen wordt voor een belangrijk deel opgenomen door waterplanten. De productie van algen en daarmee het dierlijke plankton dat ervan leeft, is hierdoor zeer laag. Onder voedselarme bodemomstandigheden vinden vissen het bodemvoedsel alleen plaatselijk, meestal in de begroeide, detritusrijke (afgestorven plantenmateriaal) oeverzone.

Het baars-blankvoorn type komt van oudsher voor op de arme zandgronden en gebieden met voedselarm kwelwater. Vennen en zandafgravingen zijn belangrijke voorbeelden van dit viswatertype. Als gevolg van eutrofiëring (vermesting) is dit viswatertype ook in deze gebieden aan het eind van de twintigste eeuw verdwenen.

De baars-blankvoorn visgemeenschap bestaat uit vissen, die optimaal zijn aangepast om gebruik te maken van de beperkte en het onzekere voedselaanbod in voedselarme milieus. Deze vissen behoren over het algemeen tot de kleinere soorten. De baars en blankvoorn zijn twee kenmerkende vissoorten uit deze visgemeenschap. Zij zijn beide instaat om in helder water doelgericht voedseldeeltjes op te nemen. Door kleiner te blijven dan normaal voor deze soorten, kunnen ze hun groei en levenscyclus aanpassen aan het beperkte voedselaanbod. Dit verschijnsel wordt ook wel dwerggroei genoemd. Verder zijn er vissen die gebruik kunnen maken van uiteenlopende voedselbronnen. De baars en blankvoorn kunnen beiden hun levenscyclus geheel voltooien door zoöplankton te eten, aangevuld met macrofauna, dat op de bodem of tussen waterplanten wordt gevonden. Hoewel de baars een piscivore (visetende) soort is, zal hij in dit watertype, als gevolg van gebrek aan voldoende prooien, nauwelijks vis eten.

Andere, begeleidende vissoorten van deze visgemeenschap zijn de kleine modderkruiper, de bittervoorn, de riviergrondel, het vetje, de driedoornige en tiendoornige stekelbaars. Als gevolg van de voedselarme omstandigheden is de draagkracht voor vis van het baars-blankvoorn viswatertype gering, namelijk 10 tot 100 kilogram/hectare.

Ruisvoorn-snoek ondiep viswatertype

Wateren die tot het ruisvoorn-snoek type behoren, zijn het hele jaar helder. De zichtdiepte bedraagt meer dan 1 meter. Algenbloei treedt niet op en de bedekking met waterplanten bedraagt doorgaans meer dan 60% van de totale wateroppervlakte. Vooral een goede ontwikkeling van de ondergedoken waterplanten is kenmerkend. Kenmerkende vissoorten in dit viswatertype zijn: snoek, ruisvoorn en zeelt. Daarnaast komen blankvoorn, baars, kroeskarper grote en kleine modderkruiper en aal voor. Brasem is slechts sporadisch in open water aanwezig en vertoont in dit viswatertype een snelle groei. De voedselketens in het ruisvoorn-snoek type zijn vaak zeer kort, omdat de witvissen zoals ruisvoorn en blankvoorn (onder bijzondere omstandigheden) plantaardig materiaal consumeren. Deze vissen worden op hun beurt door snoek, de belangrijkste roofvis in dit viswatertype, opgegeten. Uiteraard leveren het dierlijk plankton (onder andere watervlooien) en de macrofauna eveneens een belangrijke bijdrage aan het voedsel van de vis. De aanwezige macrofauna is als voedsel met name belangrijk voor vissoorten als zeelt en kroeskarper.

De biomassa aan snoek in het water is direct gekoppeld aan de aquatische vegetatie. Per hectare begroeid waterareaal is plaats voor maximaal 110 kilogram snoek van 15 tot 60 centimeter. Van belang hierbij zijn voornamelijk goed ontwikkelde zones van moeras- en oeverplanten, die voor snoek toegankelijk zijn. Met name de jonge snoek is sterk afhankelijk van waterplanten. In wateren met veel ondergedoken waterplanten neemt ieder najaar, na het afsterven van de waterplanten, de omvangrijke stand aan jonge snoek sterk af. Dit is het gevolg van wegvraat door

grotere soortgenoten. Ieder voorjaar wordt door de explosieve ontwikkeling van de ondergedoken waterplanten een nieuw opgroei-habitat voor (jonge) snoek gevormd. Het sterke voortplantingsvermogen van snoek resulteert in dergelijke situaties jaarlijks in grote aantallen jonge snoeken. Vaak bestaat meer dan 50% van het totale gewicht aan snoek uit eerstejaars-snoekjes die tussen 15 en 35 centimeter groot zijn. De wegvraat van het witvisbroed is onder deze omstandigheden maximaal; één snoek eet in zijn eerste levensjaar 600 tot 2000 witvisjes. De grote wegvraat heeft tot gevolg dat de aanwas van witvisbroed tot volwassen vis gering is. Pas bij een teruggang van waterplanten beneden het niveau van 60 tot 35% oppervlaktebedekking verandert de samenstelling van de snoekpopulatie zodanig (minder kleine snoek) dat de aanwas van witvis niet meer door snoek alleen in de hand kan worden gehouden. De totale visbiomassa bedraagt, afhankelijk van de samenstelling van de waterbodem, 100 tot 350 kilogram/hectare.

Door de dichte begroeiing met ondergedoken waterplanten leent dit viswatertype zich in de zomer over het algemeen slecht voor de meeste vormen van sportvisserij. Bovendien wordt als gevolg van de grote helderheid van het water de vis snel verjaagd. Wateren van het ruisvoorn-snoektype vragen dan ook om specifieke hengelmethoden, waardoor voor het merendeel van de sportvissers dit viswatertype niet interessant is. De vliegvisserij vormt hierop uitzondering. Voor met name de visserij op ruisvoorn met de droge vlieg is dit viswatertype populair. Ook kan de gespecialiseerde visser in deze wateren vaak grote zeelt te vangen. Als in de herfst en winter de meeste planten zijn afgestorven, kan eveneens door de roofvisvisser op snoek worden gevist. De snoekstand bestaat echter voornamelijk uit kleine exemplaren, die voor de sportvisserij minder aantrekkelijk zijn. Vanwege de dichte plantengroei is dit viswatertype voor de beroepsvisserij moeilijk bevisbaar met fuiken. Hierdoor zijn ook voor de beroepsvisserij aangepaste vangstmethoden noodzakelijk, zoals het vissen met aalkistjes. De aangepaste methoden zijn doorgaans minder succesvol en zeer arbeidsintensief.

Snoek-blankvoorn ondiep viswatertype

De wateren van dit viswatertype worden gekenmerkt door gemiddelde zichtdiepten in de zomer van 40 tot 70 centimeter. In de periode van april tot oktober valt regelmatig een behoorlijke groei van groenalgen waar te nemen. De watervegetatie beslaat 20 tot 60% van de wateroppervlakte. Het snoek-blankvoorn-type kenmerkt zich door voedselrijkere omstandigheden (vermesting) dan het ruisvoorn-snoektype. Als gevolg hiervan zijn de waterplanten uit de diepere delen verdwenen en is er een verandering in de soortensamenstelling opgetreden. Zo zullen kranswieren die in het ruisvoorn-snoektype onder voedselarme omstandigheden kunnen voorkomen, in het snoek-blankvoorn-type zijn verdwenen. Bij een nog grotere vermisting van het water verdwijnen de ondergedoken waterplanten uit grote delen of zelfs uit het gehele water. Bij permanente afwezigheid van ondergedoken vegetatie is de jonge snoek op natte oever- en drijfbladplanten aangewezen. Dit resulteert al aan het begin van het groeiseizoen in een afname van de aantallen eerstejaars-snoek door kannibalisme. Hierdoor zal de predatiedruk op het witvisbroed verminderen. Een kleinere plantenrijke oeverzone en met name het verdwijnen van de ondergedoken waterplanten leidt zo tot veel jonge witvis.

De hoeveelheid waterplanten en de omvang van de daarin aanwezige snoekpopulaties kan zodanig zijn, dat dezelfde vissoorten voorkomen als in het ruisvoorn-snoektype. De aantalsrijkdom van het éénzomerige witvisbroed is echter vele malen hoger. Dit leidt ertoe dat vooral vanaf eind juni de wegvraat van grof dierlijk plankton hoog is. Dit kan zich vertalen in een sterke groenkleuring van het water als gevolg van algengroei in de zomer. Zoals aangegeven is de soortensamenstelling van de visgemeenschap grotendeels gelijk aan die van het ruisvoorn-snoektype. Plantenminnende soorten als ruisvoorn en zeelt zullen echter in kleinere aantallen voorkomen. Naast genoemde soorten zijn blankvoorn, baars en kolblei kenmerkende vissoorten. Andere vissoorten die in het snoek-blankvoorn-type kunnen voorkomen, zijn brasem, karper, kleine modderkruiper, bittervoorn en aal. Blankvoorn en baars kunnen in dit viswatertype door een aanvankelijke grote beschikbaarheid van dierlijk plankton tot een grote aanwas komen. Het is sterk afhankelijk van de gezamenlijke wegvraat van witvis door snoek en baars of de dominante vissoorten in dit viswatertype een gemiddelde of snelle groei vertonen. Baars speelt hierin een belangrijke rol. Slaagt baars erin de wegvraat door witvis van het dierlijk plankton klein te houden, dan zal de

baars zelf eerder visetend worden. Baars kan in dat geval samen met snoek de aanwas van witvis instandhouden. Baars is afhankelijk van een goede verhouding van plantenrijke oeverzone en open water. Van de witvissen komt ook kolblei in grotere aantallen in dit viswatertype voor. Dierlijk plankton en muggenlarven vormen voor kolblei de belangrijkste voedselbron. De volwassen kolblei is door zijn relatief grove kieuwbogen niet in staat klein, dierlijk plankton uit te filteren. Door deze kieuwbogen kan kolblei echter zeer doelmatig muggenlarven zeven uit het bodemsubstraat. De waterbodem bestaat bij de plantenrijke oeverzone namelijk uit vrij grove deeltjes, zoals plantenresten. Met zijn fijnere kieuwbogen heeft brasem in dit viswatertype veel moeite om succesvol muggenlarven uit de bodem te zeven. In een situatie waarin minder hogere waterplanten en dus snoek voorkomen, is het bestand aan meerjarige witvis relatief groot. Hierdoor is de biomassa aan vis groter dan bij het ruisvoorn-snoektype en bedraagt, afhankelijk van de samenstelling van de waterbodem, 300 - 500 kilogram/hectare.

Door een minder uitbundige groei van onderwaterplanten is dit viswatertype voor de sportvisserij doorgaans beter bevisbaar dan het ruisvoorn-snoektype. De aanwezigheid van een goede snoekstand, welke eveneens bestaat uit grote exemplaren, biedt goede mogelijkheden voor de roofvisser. De blankvoorn kent in dit watertype doorgaans een goede groei, omdat geen voedselconcurrentie met brasem optreedt. Hierdoor is dit watertype eveneens interessant voor de witvisvisser.

Vanwege de mogelijkheden voor het plaatsen van fuiken en de diversiteit aan voedselorganismen en leefgebied voor aal is dit viswatertype ook voor de beroepvisserij aantrekkelijk.

Blankvoorn-brasem ondiep viswatertype

De wateren van dit viswatertype worden gekenmerkt door groenalgenbloei en incidentele blauwalgenbloei. De gemiddelde zichtdiepte in de zomer varieert van 40 tot 60 centimeter. Waterplanten beslaan 10 tot 20% van de wateroppervlakte. De visgemeenschap wordt in aantallen gedomineerd door blankvoorn, wat verklaard kan worden door de volgende oorzaken: Blankvoorn is één van de weinige witvissen die de in eutrofe wateren voorkomende blauwalgen efficiënt kan consumeren. Blankvoorn kan zeer efficiënt jagen op zoöplankton. Blankvoorn is in staat om bij gebrek aan grof zoöplankton over te schakelen op kleinere zoöplanktonsoorten als voedselbron. De hoeveelheid macrofauna is afgenomen als gevolg van het zeer geringe voorkomen van ondergedoken waterplanten. Macrofauna wordt efficiënter door baars dan door blankvoorn geconsumeerd. Door de afname van deze voedselbron komt baars in de competitie om voedsel in een nadelige positie. De nadelige concurrentiepositie om voedsel vormt de oorzaak van het minder dominant aanwezig zijn van baars in het blankvoorn-brasemtype dan in het snoek-blankvoorntype. Tevens wordt baars in het blankvoorn-brasemtype gekenmerkt door een langzamere groei. Hierdoor zal baars minder snel of niet overschakelen op vis als voedselbron. Naast blankvoorn is brasem een kenmerkende vissoort, waarvan kleine, maar met name ook grote exemplaren voorkomen. Als gevolg van de aan oevervegetatie gebonden verspreiding van de aanwezige snoek is de predatie op brasem gering. Daarnaast is de begroeiing in het blankvoorn-brasemtype zodanig, dat sprake is van goede voedselomstandigheden voor brasem. Brasem is in staat om de veelvuldig in de slibrijke, detritusarme waterbodems voorkomende muggenlarven doelmatig te benutten. Tevens kan brasem door de bouw van zijn kieuwbogen efficiënter gebruik maken van het zoöplankton (filter-feeding) dan andere witvissen. De biomassa aan snoek en baars is in het blankvoorn-brasemtype relatief klein. Naast deze twee roofvissoorten komt snoekbaars in kleine hoeveelheden voor. De totale visbiomassa bedraagt, afhankelijk van de bodemsamenstelling, 350 tot 600 kilogram/hectare.

Naast toevoer van externe nutriënten is bij het blankvoorn-brasemtype ook sprake van interne belasting door levering van voedingsstoffen uit de bodem. Dit kan bijvoorbeeld het gevolg zijn van opwerveling van bodemmateriaal door brasem tijdens het zoeken van voedsel. De mate waarin draad- en darmwieren in de voorzomer voorkomen, vertoont samenhang met de samenstelling van de waterbodem. Wateren met bodems met een hoog kleigehalte zijn, door het zoeken van voedsel door brasem, doorgaans vanaf medio april vertroebeld door zwevende stof. Draadwieren komen daar sporadisch voor. In wateren met relatief zanderige bodems kan het water tot juni relatief helder blijven en kunnen tot dan draadwievelden voorkomen.

Door een geringere groei aan ondergedoken waterplanten en drijfbladplanten is de situatie voor de visserij gunstig. De visstand biedt de sportvisser de volgende mogelijkheden: Voor de witvisvisser komen zowel kolblei, blankvoorn als brasem in grote aantallen voor en worden deze vissoorten gekenmerkt door een goede groei. De roofvisvisser kan zowel op snoek als snoekbaars vissen. Doorgaans is eveneens een relatief groot bestand aan karper mogelijk, wat voor de karpervisser interessant is.

De waardering van het blankvoorn-brasemtype door de beroepvisserij komt grotendeels overeen met het snoek-blankvoorn-type. De mogelijkheden om fuiken te plaatsen zijn gunstiger door de geringe bedekking met waterplanten.

Brasem-snoekbaars ondiep viswatertype

De wateren van dit viswatertype worden gekenmerkt door een seizoensgebonden of permanente groen- en blauwalgenbloei. De gemiddelde zichtdiepte in de zomer varieert van 10 tot 40 centimeter. Dit betekent dat het zonlicht nauwelijks in het water kan doordringen. Hierdoor zijn de mogelijkheden voor de ontwikkeling van ondergedoken waterplanten en drijfbladplanten gering. De bedekking van de watervegetatie bedraagt minder dan 10% van de totale wateroppervlakte. Wat de visgemeenschap betreft, is dit het meest arme viswatertype. De snoek is vrijwel afwezig en de biomassa aan witvis bestaat voor 90% of meer uit brasem en/of uitgezette karper. De geringe zichtdiepten lijken sterk in het voordeel van de brasem uit te werken, omdat filter-feeding veel minder afhankelijk is van het licht dan meer gerichte voedselopnamen. Brasem is een efficiëntere filter-feeder dan de andere vissoorten. De predatiedruk op het zoöplankton en de bodemorganismen is permanent hoog. De graasdruk op het bodemvoedsel, waaronder muggenlarven wordt in dit viswatertype mede veroorzaakt door de benthivore (op bodemvoedsel aangewezen) pos. Deze vissoort kan ook onder uiterst lichtarme omstandigheden het bodemvoedsel uitstekend vinden en benutten. Als roofvissoort is snoekbaars aanwezig. Snoekbaars heeft een sterk wisselend voortplantingsproces. Regelmatig is het voortplantingssucces enkele jaren achter elkaar dermate gering, dat de predatie op het witvisbroed minimaal is. Bovendien is de snoekbaars niet of nauwelijks in staat om brasem > 25 centimeter als prooi te bemachtigen. De visbiomassa bedraagt in dit watertype, afhankelijk van de samenstelling van de waterbodem, 450-800 kilogram/hectare.

Het water is in de periode dat de vis actief is (april tot november) vertroebeld door opgewerveld bodemmateriaal en door zwevende algen. De interne nutriëntenbelasting is hoog. Door opwerveling van bodemmateriaal werkt de bodem niet meer als depot maar juist als bron van nutriënten. In aanwezigheid van drijfblagen blauwalgen vertonen nog aanwezige macrofyten afstervingsverschijnselen. Toegevoegde nutriënten komen in de zomer ten goede aan de algen. Dergelijke watertypen vormen een goed milieu voor de blauwalg *Oscillatoria* sp. Als deze algen massaal gaan groeien, kan het water permanent vertroebelen.

In wateren van het brasem-snoekbaarstype zijn voor de sportvisserij grote vangsten mogelijk van met name brasem. Over het algemeen is de individuele vis echter minder groot door een slechte groei. Ook komt blankvoorn en kolblei ten opzichte van het blankvoorn-brasemtype in mindere mate voor. In extreme gevallen worden nog uitsluitend kleine brasems gevangen, wat doorgaans door de sportvisserij niet wordt gewaardeerd. De roofvisvisser kan in dit watertype goed op snoekbaars vissen. De snoekbaars is in deze wateren echter vaak moeilijk te vangen, vanwege het grote aanbod aan prooivis. In dit viswatertype is in principe een hoge karperstand realiseerbaar. De karperstand zal uit relatief kleine exemplaren bestaan, die met name voor de minder gespecialiseerde karpervisser interessant kunnen zijn.

In wateren van het brasem-snoekbaarstype kan de aal een slechtere groei en conditie vertonen, vanwege de voedselconcurrentie met de brasem. Dit is voor de beroepvisserij minder gunstig

Uit: Zoetemeyer & Lucas (2001)

Bijlage III Uitslag enquête sportvisserijgebruik

17 ingevulde enquêtes retour gekregen.

Vraag 1

Het streefbeeld voor het Oldambtmeer bestaat uit helder water met veel water- en oeverplanten en een bijbehorende visstand van het *snoek-blankvoorn* en het *ruisvoorn-snoek viswatertype* (d.w.z. vooral snoek, blankvoorn, ruisvoorn, zeelt en baars, en in mindere mate brasem en karper). Wordt het Oldambtmeer en de sportvisserijmogelijkheden die het biedt, gezien als een aanwinst voor de sportvissers in de regio?

Ja, want.... 14 keer ja Aanwinst voor de regio, groot water, veel mogelijkheden, rust, ruimte en natuur.	Nee, want.... 2 keer slag om de arm Mogelijkheden naar bebouwing? Bereikbaarheid?
--	---

Vraag 2

Wordt er door sportvissers van uw vereniging al gevisd in het Oldambtmeer?

Ja, erg veel.	Ja, maar weinig. 8 keer
Nee, nog niet. 10 keer, mag nog niet gevisd worden.	Weet niet.

Vraag 3

Waar langs het meer wordt graag gevisd en waarom?

Voornaamste locaties zijn; - Jachthaven Midwolda - Pier Oostwold - Ophaalbrug Zuiderringdijk - Het Riet - De Wei - Fietsbrug Nieuwe Weg Voorkeur gaat uit naar goed bereik- en bevisbare, rustige plaatsen met parkeergelegenheid nabij.

Vraag 4

Zo ja, op welke vissoorten? Kruis de drie voornaamste aan.

16 Witvis (brasem, blankvoorn, ruisvoorn, kolblei) 6 Zeelt 6 Snoek 5 Karper	8 Baars 6 Snoekbaars 0 Paling anders nl.... Winde 1
--	--

Vraag 5

Hoe is de bereikbaarheid van het meer thans?

Goed/redelijk, want.... 6 keer	Slecht, want.... 10 keer
--	------------------------------------

Vraag 6

Op welke vissoorten willen sportvissers in de toekomst vissen in het Oldambtmeer? Kruis de drie voornaamste aan.

17 Witvis (brasem, blankvoorn, ruisvoorn, kolblei) 5 Zeelt 9 Snoek 9 Karper	5 Baars 9 Snoekbaars 2 Paling anders nl.... Winde 1
--	--

Vraag 7

Is er behoefte aan een specifieke voorzieningen voor sportvissers?

12 Vissteigers 13 Visplaats voor mindervaliden 4 Botenverhuur 6 Extra trailerhelling 15 Parkoers voor viswedstrijden voor 4 < 30 deelnemers 2 30 tot 40 deelnemers 5 40 tot 50 deelnemers	Anders, nl,.... 1 parkeergelegenheid 1 lage oevers
--	--

Vraag 8

Zijn er binnen u vereniging personen die mee willen doen aan hengelvangstregistratie in het Oldambtmeer?

Enkele positieve reacties.

Vraag 9

Eventueel nadere opmerkingen/aandachtspunten?

Veel waterplanten aanwezig daardoor moeilijk vissen en soms varen. 2

Veel aalscholvers. 1

Slechte bereikbaarheid. 2

Weinig parkeergelegenheid. 3

Komt er aan beroepsvisser op het water? 1

Mag er in de jachthaven gevist worden? 1

Bijlage IV Sportvisserijtypen

De karpervisser

Karpervissen is een vorm van visserij die plaats vindt op vrijwel alle soorten water, waarbij vanaf de kant met een werphengel, statisch op specifiek karper wordt gevestigd. De eisen die een karpervisser aan het water stelt zijn over het algemeen niet hoog. Alleen een redelijke diepte (1 tot 3 meter) en een begroeide oever, met riet, bomen en struiken met kleine open plekken zijn gewenst. De bereikbaarheid van de visplaats is vaak van ondergeschikt belang.

De karpervisser

De snoekvisser

De snoekvisser vist bij voorkeur in polderwater, zand-, klei- of grindgaten, meren of plassen en rivieren. Er wordt gericht gevestigd op snoek, maar bijvangst van baars en snoekbaars worden gewaardeerd. Er wordt gevestigd met een werphengel vanaf de kant of vanuit een boot, waarbij de visser zich steeds verplaatst. Als eisen worden aan het viswater gesteld een minimale diepte van 1,5 meter, een minimale breedte van 3 meter en een minimale zichtdiepte van 50 centimeter. Het bedekkingspercentage met waterplanten bedraagt 10 tot 25 %. De oevers zijn bij voorkeur natuurlijk en grillig van vorm en begroeid met riet, bomen en struiken met kleine open plekken. De bereikbaarheid van het water is niet van belang. Voor de bootvissende snoekvisser zijn een trailerhelling en botenverhuur gewenst.

De snoekvisser

De snoekbaarsvisser

Het vissen op snoekbaars vindt plaats in meren, rivieren, zand-, klei-, en grindgaten en (grote) kanalen. De snoekbaars wordt met een werphengel vanuit de boot of vanaf de kant bevist. De visser verplaatst zich hierbij lopend langs, dan wel varend over, het water. De snoekbaarsvisser stelt als eisen aan het water dat het een minimale diepte heeft van 2 meter en dat de breedte van het water minimaal 5 meter is. Doorzicht speelt geen belangrijke rol. Het bedekkingspercentage met waterplanten ligt tussen de 0 en 10 %. Verder heeft de snoekbaars-visser als wensen natuurlijke grillige, oevers begroeit met struiken met kleine open plekken. Een goede bereikbaarheid van de visplaats is niet van belang. Ook hier geldt voor de bootvissende snoekbaarsvisser dat een trailerhelling en/of een botenverhuur gewenst is.

De snoekbaarsvisser

De wedstrijdvisser

De wedstrijdvisser vist over het algemeen in kanalen en rivieren. Hierbij wordt vooral gevist met een vaste hengel of feeder (soort werphengel) vanaf de kant op brasem en blankvoorn. De visser verplaatst zich tijdens het vissen niet. Als eisen stelt een wedstrijdvisser aan het water een maximale diepte van 3 tot 5 meter (minimaal 1 meter langs de oevers) en een breedte van minimaal 20 meter. De zichtdiepte van het water is niet van belang. Het bedekkingspercentage waterplanten is 0 tot 10 %. Als wensen heeft de wedstrijdvisser een rechte, uniforme oever met zo weinig mogelijk begroeiing. De afstand van de parkeerplaats naar de visplaats is maximaal 50 tot 100 meter. De visplaats dient redelijk goed bereikbaar te zijn, door de aanwezigheid van paden en vrijwel geen hindernissen, zoals prikkeldraad, hekken en sloten.

De wedstrijdvisser

De vliegvisser

Vliegvisseren wordt voornamelijk gedaan in beken, polderwater, meren en rivieren. De vliegvisser vist met een speciale vlieghengel vanaf de kant op forel, ruisvoorn, snoek en winde. Tijdens het vissen zal de vliegvisser zich langs de oever verplaatsen. Als eisen aan het water stelt de vliegvisser een diepte van 1 tot 3 meter en een doorzicht van minimaal één meter. Het bedekkingspercentage met waterplanten is 25 tot 50 %. De vliegvisser geeft de voorkeur aan een natuurlijke, grillige oever begroeit met riet, bomen en struiken met open plekken. Hierbij verlangt de visser een visplek met een breedte van 1 tot 5 meter en een diepte van 5 tot 10 meter, zodat er voldoende ruimte is om te werpen. De bereikbaarheid van de visplaats speelt geen rol.

De vliegvisser

De recreatievisser

De recreatievisser vist in stadswateren, visvijvers, kanalen, rivieren en meren, kortom vrijwel overal. Er wordt vanaf de kant met een vaste stok of werphengel gevestigd op brasem, blankvoorn, kolblei, ruisvoorn en zeelt (vrijwel alle vissoorten worden bevestigd). Als eisen aan het water stelt de recreatievisser een diepte van maximaal 3 tot 5 meter met een bedekkingspercentage van waterplanten van 0 tot 10 %. De oever is bij voorkeur natuurlijk en grillig met een begroeiing van riet, bomen en struiken met minimaal om de 5 tot 10 meter open plekken. De afstand van de parkeerplaats naar de visplaats mag maximaal 100 meter bedragen. De bereikbaarheid van de visplaats door paden is gewenst. Hindernissen vormen geen bezwaar. De beleving van het vissen vormt voor de recreatievisser de belangrijkste drijfveer.

De recreatievisser

De mindervalide visser

Mindervalide sportvissers zijn binnen alle sportvisserijtypen aan te treffen. De wensen en eisen van deze groep sportvissers aan het viswater stelt komen overeen met de wensen en eisen van de beschreven sportvisserijtypen. Met betrekking tot de toegankelijkheid en veiligheid van de visplaats en de bevisbaarheid van de oever stelt deze groep echter specifieke eisen (NVVS, 2001). Een aangepaste visplaats wordt door de NVVS gedefinieerd als: een plaats aan een viswater, die met behulp van eenvoudige technische hulpmiddelen zodanig wordt ingericht, dat op een, bij voorkeur beschutte plaats een sportvisserijmogelijkheid voor gehandicapten wordt gecreëerd (NVVS, 1995). Eisen waaraan een visplaats voor gehandicapten en ouderen moeten voldoen zijn opgenomen in **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden..**

De mindervalide visser

Bijlage V Faciliteiten voor mindervalide sportvissers

Mindervalide en gehandicapte sportvissers kunnen tot verschillende sportvisserstypen behoren. Wat betreft de eisen en wensen die zij aan de visplek stellen, komen deze grotendeels overeen met de eisen en wensen per sportvisserstype. Echter, afhankelijk van de mobiliteit en handicap van de mindervaliden en gehandicapten stellen zij, als persoon, specifieke eisen aan de waterkant. Een korte opsomming van de eisen en wensen staat hieronder genoemd. Een nauwkeurigere beschrijvingen en tekeningen van verharde visplaatsen, vissteigers als ook materiaal, aanlegmethoden etc. staan uitvoerig beschreven in: 'Sportvisserij door gehandicapten en ouderen' van de NVVS (NVVS, 1995).

Openbaar vervoer

- Ontsluiting door openbaar vervoer.
- Afstand halte-visplaats maximaal 50-100 meter.

Parkeergelegenheid

- Afstand parkeerplaats-visplaats: maximaal 50-100 meter. Voor rolstoel maximaal 50 meter.
- Afmeting parkeerplaats: 3,50 meter breed en 5 meter lang.
- Parkeerplaats van gesloten verharding.

Trottoir-oprit

- Minimale breedte: 0,90 meter.
- Maximale helling 1:6.
- Niveauverschil maximaal: 0,10 meter.

Toegangsweg

- Goed bereikbaar, geen obstakels.
- Materiaal: gesloten verharding (geen klinkers, trottoirtegels).
- Breedte toegangsweg: 1,20 meter.

Toegangsweg (hellend)

- Helling niet steiler dan 1:20, niet langer van 9 meter.
- Steenslag, roodsplit ed. niet gebruiken.
- Langs toegangsweg een leuning (hoogte maximaal 0,83 meter).
- Trappen in talud verwerken (breedte 1,20 meter) (niet geschikt voor rolstoelen).

Situering/constructie

- Bij voorkeur aan de zuidwestoever van het viswater.
- Zichtbaar voor passanten en/of in nabijheid van andere visplaatsen.
- Waterdiepte: minimaal 1,50 meter.
- Gemiddeld waterpeil ten hoogste 0,30 meter onder maaiveld.
- Gesloten verharding of houten vloer (geen klinkers, trottoirtegels).
- Houten vloer bewerken tegen gladheid (bitumen, schelpgruis).

- Afmeting oeverstrook: ten minste 2,50 meter lang en minimaal 1,50 meter breed.

Veiligheid

- Aanbrengen van stootbalken.
- Op stootbalken een hekwerk bevestigen (hoogte 0,45 meter).

Verdere voorzieningen

- Aangepast toilet (maximaal 50 meter van visplek).
- Schuilgelegenheid (maximaal 50 meter van visplek).
- Goede lokale bewegwijzering naar aangepaste visplek.
- Geen hindernissen.
- Evt. telefooncel (maximaal 50 meter van visplek).

Watertype

- Vist voornamelijk in wateren in woonomgeving.

Bijlage VI Voorwaarden Vispas Oldambtmeer

De volgende voorwaarden worden opgenomen bij opname van het Oldambtmeer in de Landelijke Lijst van Viswateren (Aanvulling 2009):

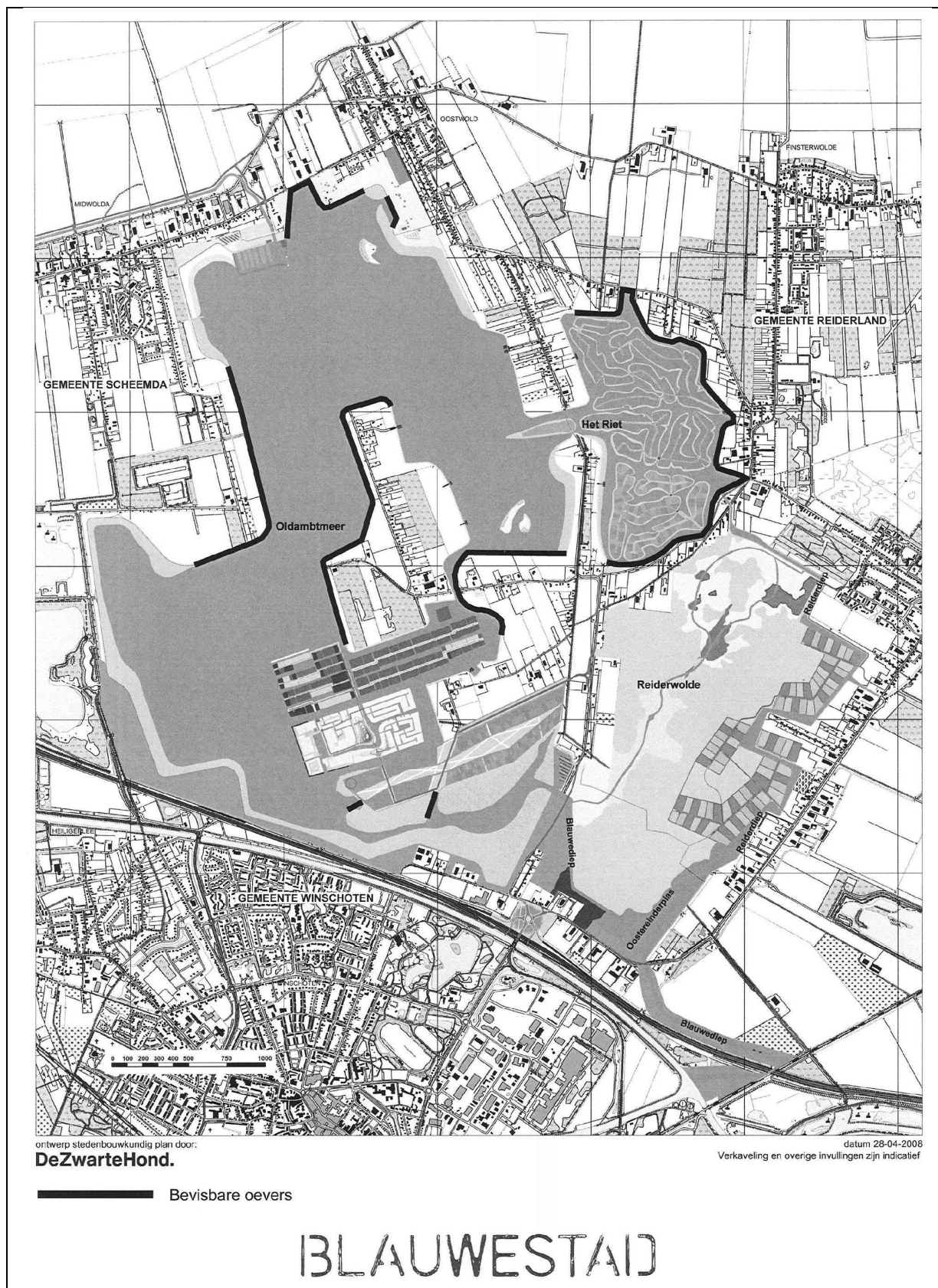
Het is verboden:

1. rietgewas of rietaanplant te vernielen of te beschadigen, zelfs wanneer de rietgroei de visserij onmogelijk zou maken;
2. zich met auto's, motoren, bromfietsen of andere vervoermiddelen op oevergronden, onderhoudspaden en dijken te begeven;
3. ijzeren hengelsteunen en -pennen te gebruiken;
4. in de taluds van de watergangen gaten, kuilen, zitjes en dergelijke te maken;
5. schade toe te brengen aan hekken, draadafrasteringen, vuren te stoken en afval achter te laten;
6. om te vissen binnen een afstand van 50 meter bij sluiskolken, sluizen, gemalen, inlaatwerken, duikers, vispassages en beweegbare bruggen;
7. om te vissen vanaf bruggen en voor de doorvaartopening van vaste bruggen of op andere wijze de scheepvaart te belemmeren;
8. wedstrijden te organiseren of er aan deel te nemen waarbij de vis wordt gedood en meegenomen ter bepaling van de uitslag;
9. te vissen tussen 2 uur na zonsondergang tot 1 uur voor zonsopkomst;

Voorwaarden met betrekking tot de uitoefening van de sportvisserij:

1. Sportvisserij is uitsluitend toegestaan vanaf de op de bijgevoegde kaart aangegeven oevers.
2. Vissen vanuit een boot is toegestaan mits de overige scheepvaart niet wordt belemmerd en men zich strikt houdt aan de overige regels met betrekking tot vaarrecreatie.
3. Alle gevangen vis dient in hetzelfde water te worden teruggezet.
4. Uitzet van elders gevangen vis is strikt verboden.
5. Het gebruik van lokvoerders dient zoveel mogelijk te worden beperkt.
6. Sportvissers dienen zich te houden aan de aanwijzingen van medewerkers van de Blauwestad, waterschap, provincie sportvisserijcontroleurs en overige bevoegde instanties op te volgen.
7. Uitvoering van werken kan de toegankelijkheid van de oevers beperken.
8. De algemene en bijzondere voorwaarden uit de Lijst van Viswateren 2007-2009 zijn onverminderd van kracht.

Voor de bijbehorende kaart van de landelijke lijst met viswateren: zie ommezijde.

Kaart met bevisbare oevers Oldambtmeer, onderdeel van de Lijst van Viswateren (Aanvulling 2009)

Sportvisserij Nederland
Postbus 162
3720 Ad Bilthoven